

DZIŚ W NUMERZE:

Kwalifikacje najważniejsze str. 3-4
Przeglądanie i poszukiwanie str. 4
»Gnój» a demon »prawdy« str. 5
Przed startem MŚLF i Dywizji str. 8

WTOREK
9 MARCA 2004
NR 29
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Wysoko trzeba zadzierać głowę, aby przeczytać tabliczkę informującą o zakończeniu szlaku turystycznego na mostkach Szańcach. Teraz musimy się mocno pochylić, by móc ją dobrze przeczytać. Choć kończy się pierwsza dekada marca, na brak śniegu nie możemy narzekać. Fot. WIESŁAW PRZECZEK

TELEFON KOMÓRKOWY MOŻE URATOWAĆ ŻYCIE

Czarny weekend

BESKIDY (wak) - Tegoroczna zima zapisze się smutnym rekordem w historii Beskidzkiego Górskiego Pogotowia Ratunkowego. Do tej pory wydarzyło się w Beskidach ok. dwustu wypadków narciarskich. W ostatni weekend było ich 25; z tej liczby 1 osoba poniosła śmierć, 16 doznało ciężkich a 8 lekkich obrażeń ciała.

- Przyczyną śmierci 27-letniego mężczyzny, który na Pustewnach uderzył w drzewo była brawurowa jazda. Pomimo natychmiastowej pomocy i transportu śmigłowcem do szpitala, nie dało się go uratować - mówi Radim Pavlica, naczelnik beskidzkiego GOPR-u.

Z piątku na sobotę ratownicy poszukiwali turystów, którzy zgubili się na trasie na Łysą Górę. Przed tygodniem również na Lysej Górze, godzinę po północy znaleziono zmarzniętą i zdezorientowaną parę z Ostrawy.

Pavlica podkreśla, że narciarz powinien nie tylko w miarę dobrze jeździć, ale też umieć się zatrzymać. Nie wolno jeździć z niekontrolowaną szybkością, bo może dojść do zderzenia z inną osobą. Takie wypadki są bardzo groźne, szczególnie gdy snowboardzista zderzy się z narciarzem. W takiej sytuacji narciarz nie ma żadnych szans.

- Wybierając się na szlak musimy pamiętać, że w góry nie powinno się chodzić samemu. Zostawmy w schronisku informacje gdzie idziemy, ile osób liczy grupa, kiedy wrócimy - twierdzi R. Pavlica. - Zadzwońmy do dyżurnego GOPR-u i zapytajmy, jakie są warunki pogodowe. To pomaga przy monitorowaniu wędrowki grupy. Nośmy też przy sobie telefony komórkowe. Przy zablądzeniu, czy odniesieniu obrażeń mogą nawet uratować życie.

BALINY SIĘ ROZRATAJĄ

Nowe miejsca pracy

TRZYNIEC (man) - W strefie przemysłowej w Trzyniecu Ballnach niebawem pojawią się kolejne przedsiębiorstwa. W 2007 r. Obszar strefy o powierzchni ponad 20 ha powinien być zagospodarowany w stu procentach.

Do trzynieckiego ratusza dotarło kilka propozycji firm regionalnych, które noszą się z zamiarem otwarcia tutaj zakładów produkcyjnych. Należą do nich przedsiębiorstwa Walmark, JAP Trading, BZN, Huta Trzynec, Steel Tech. Przestrzeń produkcyjną zamierza rozszerzyć również firma Vesuvius Solar Scribe, która w strefie posiada już swoją halę.

Strefą przemysłową zainteresowało się od 2000 r. ponad 30 firm. Jak zapewnia nas wiceburmistrz Trzynieca Věra Palkovská, od pewnego czasu miasto preferuje przedsiębiorstwa regionalne. Działają one w tym miejscu od dłuższego czasu, a prawdopodobieństwo, że przeniosą się gdzieś indziej, jest znikome.

Strefa przemysłowa na Balinach została otwarta w 2000 r. Po wybudowaniu kolejnych zakładów powstanie w niej 400 nowych miejsc pracy.

Pogoda

WTOREK - Zachmurzenie umiarkowane, możliwe opady śniegu. Temperatura w dzień od -2 do 2 st. C., nocą od -1 do -4 st. C.

ŚRODA - Bez większych zmian. Temperatura w dzień od 0 do 4 st. C., nocą od 0 do -4 st. C.

Udana premiera w SP

CIESZYN (hs) - Scenę Teatru Cieszyńskiego opanował w sobotę aktor Aleksandra Fredry. Ponadczasową aktualność *Męża i żony* odnotowali aktorzy Sceny Polskiej pod kierunkiem reżysera Krzysztofa Prusa. Premierowa publiczność, która zapełniła szalenie widowiskowo, wychodziła w pełni usatysfakcjonowana.

W pomysłowej scenografii Mariusza Mikulskiego pokazali sztuki Lidia Chranówna jako Wawra, Bogdan Kokotek jako Wawrow, Klaudiusz Szymiczek w roli Włodka oraz Katarzyna Wojczyk w roli pokójówki Justysi. Aktorom na scenie wtórowała muzyka w opracowaniu reżysera Krzysztofa Prusa.

Żniwo wandal

OSTRAWA (wak) - Przed kilku dniami w tramwajach kursujących na oławskich trasach pojawiły się ulotki, z których podrżni mogą się dowiedzieć ile Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej (konkretnie tramwajowej), musiało w ub. roku wyłożyć ze swojej kasy na usuwanie szkód spowodowanych przez wandal.

Najczęściej było trzeba wymieścić siedzenia dla pasażerów oraz zryby w oknach. Znaczną sumę poniosło czyszczenie wagonów, a także wymiana zniszczonych kabinów. W sumie wydano na ten cel ponad 6,5 mln koron. Warto dodać, że np. wymiana jednego krzesła kosztuje ponad 3 tys. Kč, kabinownika - 12 500 a szyby - 4300.

Autorzy ulotki dodają, że za szkody materialne spowodowane przez wandal płacimy... my wszyscy.

Premierę spektaklu poprzedziło otwarcie wystawy plakatów i fotografii Magdaleny Bartkiewicz - Podgórskiej oraz Andrzeja Górskiego.

CHRZEŚCIJANIE PROponUJĄ BIZNES PO LUDZKU

Doświadczenia z Dakoty

ŚMIŁOWICE (bag) - Etyka chrześcijańska w biznesie była tematem spotkania, które przebiegło w piątek w ośrodku Karmel Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

Wieczór zagał pastor mgr Stanisław Pięta, PhD. Głównym punktem programu był wykład wygłoszony przez Stevena E. Jankorda i Vernona C. Piersona z Precision Computer Systems w Południowej Dakocie (USA). Spotkał się on z dużym zainteresowaniem, podobnie jak późniejsza dyskusja, w której przedstawiciele zaolziańskich firm, organizacji i samorządów gminnych mieli okazję zdobyć informacje i podzielić się doświadczeniami na temat zatrudniania nowych pracowników, motywacji do pracy, struktury organizacyjnej, strategii planowania rozwoju firmy

Posel Bielez bezpartyjny

CZ. CIESZYN / PRAGA (kor) - Kryzys w Unii Wolności - Unii Demokratycznej (US-DEU) trwa. Po Tomášu Vrblíku postanowił w piątek zrezygnować z członkostwa w partii także poseł Marian Bielez.

- Moja decyzja jest wynikiem rozwoju sytuacji w US-DEU - powiedział poseł Bielez naszej redakcji. - Od kilku już miesięcy zwracałem

kierownictwu Unii uwagę na to, że nasza partia niedostatecznie forsuje w parlamencie program, z którym poszliśmy do wyborów, że jesteśmy jakby tylko doczepką do ČSSD. Moje częste i długie rozmowy z szefostwem partii, m.in. z przewodniczącym US-DEU Petrem Marešem, nie przyniosły efektu - kierownictwo nie zaakceptowało moich inicjatyw i poglądów. W ubiegłym tygodniu miarka się przebrała.

Pomimo opuszczenia szeregów US-DEU, poseł Bielez pozostaje członkiem klubu poselskiego tej partii. - Będę popierał inicjatywy Unii i koalicji rządowej, jeżeli będą o nich mógł powiedzieć, że są zgodne z moim sumieniem - dodał.

FACHOWA POMOC BEZ ZBĘDNYCH FORMALNOŚCI

Dzięci dzwonią najczęściej w dniach poprzedzających rozdanie świadectw, nastolatki kiedy mają problemy sercowe, a seniorzy przed lub nawet w czasie świąt - Bożego Narodzenia czy Wielkanocy. Wtedy bowiem najbardziej dokuca im samotność. Nie znaczy to jednak, że przez pozostałe miesiące telefony na biurkach fachowców od kryzysów na linii milczą.

Do korzystania z telefonów zaufania popycha ludzi bezradność lub wstyd w okazywaniu uczuć i wyjawianiu swoich problemów. Niektórzy rodzice usiłują układać dorosłym dzieciom życie według własnych reguł. Nastoletnie dzieci przestają słuchać dorosłych - w domu jest spokój, dopóki rodzice spełniają ich życzenia, ale gdy mówią nie, pojawiają się kłopoty.

- Wiele osób nie potrafi poradzić sobie z codziennymi problemami. W takich przypadkach nieoceniona jest nasza pomoc, której głównym atutem jest anonimowość i poważne potraktowa-

nie każdego problemu - powiedziała redakcji GL dyżurująca przy karwińskim telefonie zaufania. - Telefoniczne rozmowy są czasem ratunkiem dla osób krzyczących z rozpacz w samotności. Ludzie żyją obok siebie, ale nie potrafią rozmawiać, nie rozumieją słów, które słyszą - twierdzi psycholog Svatopluk Antoš, który od 10 lat kieruje

Anonimowy przyjaciel

ostrowską placówką. - Cierpliwe i życzliwe wysłuchanie człowieka może uratować go przed samobójstwem, pomóc wyjść z alkoholizmu lub narkomanii. Mądra rada z telefonu zaufania może umożliwić małżonkom stworzenie nowej hierarchii celów życiowych.

Niepewność jutra, bezrobocie, lęk przed utratą pracy lub możliwości zarobkowania, wymuszana przez pracodawców całodobowa dyspozycyjność i pracoaholizm - to kolejne źródła kryzysów.

- Jesteśmy świadkami życia ludzi, którzy przed

nami otwierają serca. Są nawet tacy, którzy dopytują, kiedy będzie na dyżurze ten psycholog lub osoba, z którą już wcześniej rozmawiali, która zna ich problemy i sytuację życiową - mówi S. Antoš. - Czasami czyjaś sytuacja przerasta nasze możliwości udzielenia pomocy. Staramy się wtedy skontaktować daną osobę z właściwymi specjalistami. Okazuje się bowiem, że bardzo wielu ludzi czuje bezradność, ponieważ nie wiedzą dokąd powinni się udać. Brakuje im nie odwagi, ale

informacji.

Ubiegłoroczne statystyki mówią, że najczęściej pod numery telefonów zaufania dzwonią osoby w wieku 25 do 50 lat (70 proc.), reszta to seniorzy oraz młodzi ludzie, którzy ukończyli 18 lat.

(wak)

TELEFONY ZAUFANIA
Frydek-Místek: 602 750 075
Hawierzów: 596 410 888
Karwina: 596 318 080
Ostawa: 596 618 908

Tydzień

1 - 7 III 2004

■ Stolicę Haiti, Port-au-Prince opanowali powstańcy. Na wyspę dotarli pierwsi żołnierze amerykańscy i francuscy, wchodzący w skład międzynarodowego korpusu. O jego wysłaniu zdecydowała Rada Bezpieczeństwa ONZ.

■ Siedemnastoletni uczeń średniej szkoły zawodowej w Switawach zatakował nożem 60-letniego nauczyciela. Pedagog wskutek odniesionych ran zmarł w szpitalu.

■ Nowym premierem Rosji został dotychczasowy przedstawiciel tego kraju w Unii Europejskiej, Michaił Fradkow.

■ Zamach w szybkim meczu w Bagdadzie spowodował śmierć ponad 70 osób. W tym samym dniu w świętym mieście szyitów, Karbali, dokąd przybyły setki osób w związku ze świętem, w pięciu eksplozjach zginęło co najmniej sto osób.

■ Astronomowie francuscy i szwajcarscy poinformowali o odkryciu najodleglejszej poznanej dotąd galaktyki. Galaktyka oddalona jest od Ziemi o 13,23 mld lat świetlnych.

■ Cztery osoby zginęły, a sześć zostało rannych podczas pożaru hotelu robotniczego w Brnie.

■ Senator John Kerry zwyciężył zdecydowanie w kolejnych dziesięciu prawyborach stanowych. Został, nieformalnie, kandydatem Partii Demokratycznej w wyborach prezydenckich, które odbędą się w Stanach Zjednoczonych w listopadzie. Zmierzy się z dotychczasowym prezydentem George Bushem.

■ Co najmniej 40 szyitów zginęło w pakistańskim mieście Kweta, gdy nieznani sprawcy ostrzelali procesję ku czci imana Husajna - męczennika szyizmu.

■ Dwóch posłów Parlamentu RC, Tomáš Vrbík oraz Marian Bieleš, wystąpił z Unii Wolności - DEU. Oświadczyli oni, że nie zgadzają się z polityką kierownictwa swojej partii.

■ Rosyjskie służby ratunkowe ewakuowały wszystkich dwunastu polarników z dryfującej po Oceanie Arktycznym stacji polarnej.

■ W wieku 114 lat zmarł Hiszpan Joan Ruidavets Moll, uważany za najstarszego mężczyznę na świecie. Swą długowieczność miał zawdzięczać racjonalnemu odżywianiu się i jeździe na rowerze. Palenie rzucił w wieku 85 lat.

■ Członkowie irackiej Rady Zarządzającej doszli do porozumienia w sprawie kształtu tymczasowej konstytucji kraju.

■ Czternastu Palestyńczyków zginęło, a około 50 zostało rannych podczas ataku izraelskiej armii na dwa obozy uchodźców w Strefie Gazy. Celem ataku było odnalezienie i zlikwidowanie składów amunicji bojówek terrorystycznych.

■ Nowym przewodniczącym Sojuszu Lewicy Demokratycznej w Polsce został wybrany na Konwencji Partii Krzysztof Janik. Dotychczasowy prezes, Leszek Miller, zrezygnował ze stanowiska kilka tygodni temu.

■ W wyborach parlamentarnych w Grecji konserwatyści zwyciężyli socalistów ze znaczną przewagą i po ponad 11 latach w opozycji odzyskują władzę.

■ Przy dźwiękach samby przemaszewowało ok. 500 członków i sympatyków środowisk feministycznych i homoseksualnych ulicami Warszawy. Protestowali oni przeciwko cenzurze w sztuce oraz ingerencji Kościoła katolickiego w życie społeczno-polityczne.

■ Rosyjska milicja i służby specjalne przeprowadziły aresztowania w moskiewskich metcach. Akcją objęła niemal wszystkie miejsca kultu muzulmańskiego. Aresztowano kilkanaście osób podejrzanych o terroryzm lub kontakty z terrorystami. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Poza tradycyjnym kwiatkiem, herbatą i kanapkami uczestniczki tegorocznego rozrywkowego popołudnia urządzanego w Domu PZKO w Olbrachcicach z okazji Dnia Kobiet otrzymały w prezencie od działaczy miejscowego Koła PZKO wiązanek okolicznościowych wierszy i pieśni w wykonaniu oktetu męskiego oraz występ *Ślązaka Roku 20030*, Tadeusza Filipczyka, alias Filipa z Gorola. Popularny gawędziarz dał popis swej elokwencji, która pozwoliła mu w zeszłym roku pokonać aż 150 rodaków z różnych regionów polskiego Śląska podczas zabrzańskiej rywalizacji o zaszczytny tytuł *Ślązaka Roku*. Najpierw rozbałił salę samą relacją ze swoich pojedynków słownych z członkami jury konkursu w Zabrze, a potem w niepowtarzalnym stylu utrzymywał na niej wesoły nastrój oryginalnymi anegdotami oraz satyrycznymi docinkami i komentarzami do wydarzeń, które odcisnęły piętno na zaślaniańskim społeczeństwie. Od czasu do czasu jednak ciężar gatunkowy słów Filipa spowodował, że śmiech zamierał na twarzach słuchaczy, aby ustąpić miejsca smutnej refleksji... Tytuł *Ślązaka Roku* zobowiązuje. (S)

Fot. MAREK SANTARIUS

Saniami do źródła

LIGOTKA KAMERALNA (kor) - Od soboty dzieci i dorośli mogą się wybrać saniami z końskim zaprzęgiem na przejażdżkę od ligockiej sauny, doliną Stonawki aż do źródła tej zasilającej Zalew Clerlicki rzeczki.

Jak poinformował GL zastępca wójta Ligotki, Stanisław Śniegoń, przejażdżka saniami cieszy się wielkim zainteresowaniem. Do Urzędu Gminnego wpłynął nawet pochwal-

ny list od młodych karwiniaków, którzy spędzili w Ligotce ub. weekend z dziadkiem.

- W tym tygodniu chętnych do przejażdżki na pewno nie zabraknie, w powiecie frydecko-misteckim są przecież ferie wiosenne - mówi S. Śniegoń. - Nie oznacza to jednak, że do źródeł Stonawki będzie można pojechać tylko podczas wakacji. Chcielibyśmy z tej atrakcji stworzyć nową tradycję. Kiedy zjedzą śniegi, sanie zastąpimy bryczką lub kolasą.

Wrócili z pucharem

PRZYSŁUP (sch) - 43-osobowa ekipa PTTŚ Beskid Śląski wzięła w sobotę udział w Międzynarodowym Rajdzie Narciarsko-Pieszym *Ku źródłom Wisły* zorganizowanym przez wiślański oddział PTTK oraz Fundację Wspierania Sportów Zimowych w Wiśle.

Członkowie *Beskidu* powrócili na Zaolzie z pucharem jako druga (po Klubie Turystów Słowackich z Czadcy) najliczniejsza drużyna. - Zarówno nasi narciarze, jak i piesi (tych drugich było nieco więcej) zaliczyli trasę, która prowadziła z Kubalonki przez Stecówkę, Dolinę Czarnęj Wisłki na Przysłop pod Baranią Górą. Tam w schronisku czekała na uczestników grochówka, kiełbaski opiekane na ogniu oraz szereg konkursów pod gołym niebem - powiedział GL prezes BŚ Władysław Janik.

Piekawostki

Dziecko przy trupie

7-miesięczne dziecko przez tydzień leżało w Krefeld (Badenia-Wirtembergia) przy zwłokach matki, którą uduślił mąż. Policja długo nie reagowała na telefony sąsiadów, którzy informowali o dochodzącym z mieszkania ofiary odorze rozkładających się zwłok. Ich zdaniem nie było podstaw do interwencji. Nie widzą też nic niewłaściwego w fakcie, że nie przyjeżdżali od męża - który później okazał się zabójcą - zgłoszenia o zaginięciu kobiety.

Policjantowi, który w końcu zdecydował się zareagować na telefony sąsiadów, wystarczył rzut oka przez okno mieszkania na parterze. Funkcjonariusz zobaczył zwłoki kobiety i postanowił wyważyć drzwi. Dziecko przewieziono do szpitala - jego stan jest stabilny. Zatrzymany 24-letni mąż ofiary przyznał się do uduszenia żony. Czekają go oskarżenia o mord-

derstwo oraz o usiłowanie zabójstwa, bo tak prokuratura zakwalifikowała pozostawienie córki przy zwłokach matki.

Seks na ulicy

Para bezdomnych Szwedów w dość niecodzienny sposób zaprotestowała przeciwko brakowi dachu nad głową - młodzi ludzie przynieśli łóżko na jeden ze sztokholmskich placów, położyli się, przykryli kocem i zaczęli uprawiać seks. Przy łóżku grzecznie leżał pies. Policja interweniowała dopiero po północy. Protestujący zgrupowania pn. *Sztokholmska inicjatywa bezdomnych* kontynuowali seks, odjeżdżając policyjnym mikrobusem. - *Bezdomni też mają swoje potrzeby* - powiedział gazecie jeden z uczestników protestu. - *Ale nie mamy dokąd iść, kiedy najdzie nas ochota*. Policja poinformowała, że otrzymała niezliczone telefony od oburzonych i zgorszonych przechodniów. *Aftonbla-*

WAŻNE BY TRAFIŁY TUTAJ JAK NAJWCZEŚNIEJ Z myślą o sprawnych inaczej

HAWIERZÓW (wak) - Skierowanie do tej placówki nie jest konieczne. Można przyjść wprost z ulicy. Z dzieckiem mającym zaburzenia mowy, cierpiącym na dysleksję, epilepsję, autyzm, niedowład rąk czy nóg. Chodzi o jedyny tego rodzaju w mieście - Ośrodek Opieki nad Dzieckiem Niepełnosprawnym.

Placówka przy ul. Atriowej w Hawierzowie Mieście podlega Usługom Socjalnym Miasta Hawierzowa i pełni rolę specjalistycznej poradni oświatowej. Pracujący w niej fachowcy ustalają kierunek rehabilitacji, system kształcenia, postępowania z dzieckiem. Do dyspozycji jest również lektura, pomoce dydaktyczne oraz rehabilitacyjne.

- *Naszą pomoc kierujemy nie tylko do chorego, lecz do całej rodziny. Przeżywa ona z reguły szok na wieść, że nowonarodzone dziecko nie jest w pełni sprawne. Rodzice są zagubieni, nie wiedzą jak opiekować się takim maluchem, jak stworzyć mu lepsze życiowe perspektywy. Mają poczucie dotkliwego osamotnienia w kłopotach. Poznanie*

Remonty na dług

KARWINA (sch) - Osoby, które szykują się do budowy lub remontu domu mieszkalnego mogą skorzystać z niskoprocentowej pożyczki, jaką oferuje miasto w ramach Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa.

Stopa proc. wynosi 7 proc., a termin spłaty kształtuje się w granicach od 3 do 5 lat. - *Na przykład na remont dachu można pożyczyć z Funduszu 50 tys. Kc, na budowę domowej oczyszczalni ścieków 25 tys. Kc, a na odnowienie elewacji lub docieplenie murów najwyżej 30 tys. Kc* - podaje rzecznik karwińskiego ratusza, Jarosław Nákładla, z tym, że rodzajów miejskiego kredytowania jest, oczywiście, o wiele więcej. Ponadto można je również kumulować.

Wnioski trzeba składać do końca marca.

ŁYK ŚWIEŻEGO POWIETRZA Dla małych astmatyków

KARWINA (sch) - Podobnie jak w latach minionych, również w tym roku Towarzystwo Użyteczności Publicznej Karwina 2000 organizuje wczasy lecznicze dla dzieci cierpiących na astmę.

W br. 184 dzieci w wieku od 7 do 13 lat wyjadzie w Jesioniki, Tatry oraz do Grecji. Jak pisał Josef Adámek z Kancelarii Zdrowego Miasta, przewidziano dwa dwutygodniowe turnusy z udziałem 40 dzieci każdy w Podbańskim oraz dwa w Koutach nad Desną. Nad morze wyjadzie 24 dzieci.

- *Za pobyt w Jesionikach rodzice zapłacą 2500 Kc, w Tatrach 2800 Kc, a w Grecji 5000 Kc* - powiedział J. Adámek. Miasto ponadto wesprze inicjatywę wczasów leczniczych 500 tys. Kc.

Zgłoszenia na wczasy lecznicze już teraz można podejmować w przychodniach pediatrycznych, w szkołach podstawowych oraz w Kancelarii Zdrowego Miasta. Na pierwszy turnus dzieci wyjadą w połowie maja, z ostatniego powrócą na początku października br.

innych osób w podobnej sytuacji. W Hawierzowskim Centrum Opieki nad Dzieckiem Niepełnosprawnym umysłowym itd. Na klubowe zapraszamy więcej, ale także rodzeństwo, matki i dziadki - twierdzi kierownik, Kvéta Staňková.

W hawierzowskim Centrum Opieki nad Dzieckiem Niepełnosprawnym Ci najczęściej świadczą bezpośrednio w domach dzieci.

Nowe szlaki DZIUPI

Miłośnicy zaolziańskiego rockowego spotkali się w koncercie P-Metody w sali Strzelniczej jest własnością PZKO. Kiedyś skupiało się kulturalne i towarzyskie. W latach 90-tych aktywne tutaj grupa ludzi zrzeszonej SMP. Później przez parę lat stał pusty. Od 2000 r. zmienił pomieszczenia firmami gości z Trzyńca.

W piątkowy wieczór P-Metody miała zagrać Apatheia, która z powodu jednego z muzyków musiała koncert zrezygnować. Pomysłodawcą koncertu Paciorek, perkusista. Chciał nawiązać do tradycji walców z lat dziewięćdziesiątych walców pamiętają, że Dziupli wtedy w szwach pod napawali tworów zaolziańskich zespołów miętny koncert Arzii zgromadziło około 300 słuchaczy, którzy się nawet na schodach przesiadali.

Tym razem tłumów nie było, prawda wierni fani się nie liczą, koncert można zaliczyć do nym, jednak zmiana profilu koncertu podpisała się na klimacie czoru. Nie można mieć pretensji do nowych właścicieli, którzy chcą za wynajęcie, mają prowadzić lokal według własnych zapateriwa. Muzycy pytali chcieliby zagrać w tym miejscu jeszcze raz, nieśmiało zaproszono kryli rozczarowania. Nie udało się wskazać, poszukiwanie innego miejsca. HALINA S.

Matka swoich wnuczek

52-letnia Amerykanka urodziła czynki-bliźniaczki - biologię swego syna i synowej. Matka Thoms z Levelland w Teksasie, gdzie wróciła do domu ze szpitala, bock, gdzie trzy dni wcześniej urodziła wnuczki, dla których została zastępczą matką.

W wywiadzie telefonicznym Thoms powiedziała, że dzieci są doskonale, chociaż od jej pierwszego porodu minęło 28 lat. Jej córka nie mogła donosić ciąży z powodu choroby macicy i pani Thoms wzięła się na rolę zastępczej matki. macicy umieszczono ją w brzuchu od synowej i zapłodniono. Bliźniaczki Sydney i Morgan jeszcze przebywają w szpitalu - stan jest dobry.

INFORMATYK, LIKWIDATOR, AUDYTOR, PSYCHOANALITYK, MOŻE WIZAŻYSTA, STYLISTA LUB MAJORDOMUS?

Kwalifikacje najważniejsze

Czeka ludzi w wieku produktywnym za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat? Jakie kierunki warto będzie studiować, znaleźć się w gronie elit finansowych, a co nie przysporzy nam szans na w miarę dostatnie życie? Zdaniem fachowców, przyszłość to przede wszystkim wysoka specjalizacja, wszechstronne wykształcenie i znajomość języków obcych. To najlepsza inwestycja, bo dzięki niej łatwiej będzie można znaleźć pracę na Zachodzie lub w renomowanych firmach w kraju. Rynek pracy warty jest również dla ludzi, którzy umieją się uczyć. Dlatego warto studiować na więcej niż jednym kierunku, ciągle się kształcić i pracować w czasie studiów. O własną karierę trzeba zadbać samemu...

Szkola na przyszłość

Wybór przyszłego zawodu to jedna z najważniejszych decyzji życiowych. Trudno jednak o trafną decyzję, gdy ma się kilkanaście lat i znikome doświadczenia.

Od dawna mówi się, że obecny model kształcenia nie odpowiada wymogom czasów. Ale szkoły opuszczają wciąż tysiące młodych ludzi, wybierając zawód na podstawie odległości (do szkoły niedaleko, odpadają koszty dojazdów i utrzymania w obcym mieście), mody lub tradycji rodzinnej.

Aby ułatwić młodzieży dokonanie trafnych wyborów w szkołach działają doradcy zawodowi. Osoby te udzielają pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, wglądając w możliwości ucznia i jego sytuację życiową. Doradcy powinni też wyłapać predyspozycje i umiejętności młodego człowieka. I - co bardzo ważne - zwracać w ścisłym porozumieniu z rodzicami i nauczycielami.

Pomoc w wyborze szkoły czy uczelni oferują również pracownicy Ośrodków Poradnictwa Zawodowego (informační poradenské středisko pro volbu povolání) działających przy Powiatowych i Okręgowych Urzędach Pracy.

- Z Orłowej, Hawierzowa, Bogumina, Cz. Cieszyna i gmin przyjeżdżają do nas ludzie zagubieni w trudnej sytuacji na rynku pracy - mówi **Blanka Blochowa** prawnica karwińskiego Centrum. - Rodzice przyprowadzają nastoletnie dzieci, którym nie potrafią doradzić kierunku kształcenia po szkole podstawowej. Od kilku lat przybywa 18-20-latków, którzy chcą wiedzieć, jakie studia są dla nich optymalne. Nową grupą osób korzystających z naszej poradni są młodzi bezrobotni, przynuszeni do zmiany lub poszerzenia kwalifikacji, ale nie mający pojęcia, co mogliby robić.

Centrum prowadzi indywidualne i grupowe porady. Podczas warsztatów ośmio- i dziewięcioklasistki analizują własne możliwości. - Do dyspozycji uczniów są dobrze wyposażone pracownie. W sali multimedialnej (z komputerami i Internetem) można się zaznajomić z zawodami wykonywanymi w województwie, ofertą edukacji, a także sytuacją na rynku pracy. Dostępne są informatory o szkołach i uczelniach z całego kraju. Dodatek jest bezpłatny. Na spotkania (indywidualne i grupowe) należy umawiać się telefonicznie - dodaje B. Blochowa.

Pracownicy urzędów pracy organizują także wiosną przesiewania **Targi edukacyjne**, na których można się dowiedzieć co w sprawie piszczy, czyli jakie zawody będą potrzebne na rynku pracy w najbliższych latach.

Zawód XXI wieku

Wraz z rozwojem branży komputerowej poszukiwani są informatycy o coraz wyższych kwalifikacjach i

umiejętnościach. Na rynku liczyć się będą zwłaszcza informatycy o wąskich specjalnościach. Już teraz na topie jest administrator bezpieczeństwa danych. Nie mniejszym powodzeniem cieszyć się będą administratorzy baz danych, sieci informatycznej, systemów operacyjnych i usług sieciowych. Na brak zainteresowania nie powinni również narzekać analitycy systemów komputerowych, graficy komputerowi oraz programiści.

Rozwój informatyki i telekomunikacji wpływa też na kierunki związane z bankowością. Już dziś wiele usług bankowych świadczonych jest przez telefon, za pomocą komputera, czy przez Internet. Przyszłość będą mieli więc nie tylko specjaliści ds. bankowości, kredytów, finansów i rachunkowości, ale także inżynierowie elektronicy, radcy prawni, specjaliści analizy rynku, organizacji i rozwoju oraz usług.

Coraz bardziej pożądana

będzie praca w branży *public relations*. Firmy, którym zależy na zaistnieniu w mediach, a co za tym idzie, często na bezpłatnej reklamie, będą zmuszone postawić na rozwój działu marketingu. Na brak zajęć nie powinni zatem narzekać specjaliści ds. kontaktów z mediami.

Rozwój mediów lokalnych łącznie z telewizyjną spowoduje zwiększone zapotrzebowanie na prezenterów, redaktorów programowych, a także reżyserów filmowych i telewizyjnych.

Przystąpienie do UE

sprawi, że znaczenia nabiorą profesje, które do tej pory nie były w naszym kraju znane. Jedną z nich jest zawód audytora wewnętrznego. Specjaliści tej branży znajdują zatrudnienie m.in. w sektorze finansów publicznych: w urzędach centralnych i wojewódzkich, zakładach ubezpieczeń społecznych, wyższych uczelniach, urzędach celnych i skarbowych. Audytorzy mają zagwarantować rzetelne i przejrzyste gospodarowanie publicznymi pieniędzmi w tych jednostkach. Ich praca będzie podstawą funkcjonowania systemu publicznej wewnętrznej kontroli finansowej, do budowy którego zobowiązała nas Komisja Europejska.

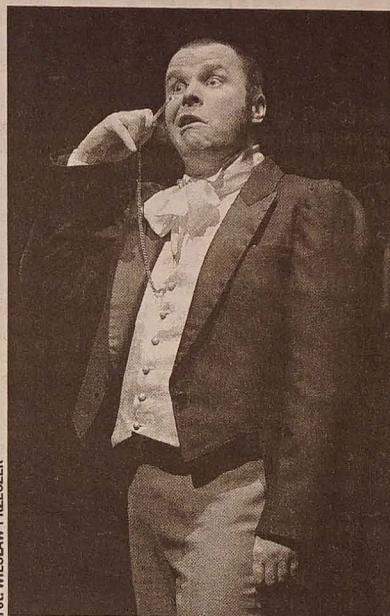
Przyszłość czeka również...

...na lekarzy serc i dusz. Nawal pracy, życie w ciągłym napięciu, w ferworze rosnącej liczby obowiązków nie pozostanie bez wpływu na naszą psychikę. Zmęczenie, stres i kompleksy bywają leczone alkoholem, nadmiernym jedzeniem, lekarsktwami. Już dziś zatem mogą zacieierać ręce psycholodzy, psychoanalitycy, dietetycy, farmaceuci i lekarze. W cenie będą też specjaliści od zagospodarowania wolnego czasu.

Ciąg dalszy na str. 4

Fredro za parawanem

MAŻ i ZONA Aleksandra Fredry to najnowsza premiera Sceny Polskiej teatru w Czeskim Cieszynie. Przedstawienie w reżyserii Krzysztofa Prusa rozpoczyna długa, niema scena. Mąż i żona, na dwóch krańcach salonu, obcy, dalecy, obojętni sobie. I już wiadomo, że niezależnie od tego co się wydarzy, przez jakie perypetie przejdą bohaterowie, scena ta będzie kłamrą rozpoczynającą i kończącą przedstawienie. Nic w ich życiu się nie zmieni. Wszystko wróci do *normy*. Normą jest tu fałsz, obłuda, kłamstwo. Bohaterowie żonglują słowami: cnota, niewinność, honor, nie rozumiejąc ich znaczenia, nie przekładając tego na swoje postęпки. Wacław zdradza Elwirę, Elwira Wacława, Karol i Justysię i Elwirę, Justysia wszystkich ich razem. Nie jest to jednak tragedia, żebyśmy musieli żałować bohaterów, czy też głębiej zastanawiać się nad ich moralnością, skoro nawet sam Fredro, według historyków literatury, miał do swoich postaci stosunek co najmniej dwuznaczny. Opisywał z fotograficzną dokładnością *obyczajne miłosne swoich czasów*, a jednak nie potępiał tak, jakby tego owe obyczaje wymagały. Co zresztą niektórzy mieli mu za złe. Nastawiamy się na komedię i niewątpliwie ją otrzymujemy, choć być może nie taką, jaka zgodna byłaby z koncepcją samego Fredry.

FOT. WIESŁAW PRZECZEK

Pierwsza nowość, jaka nas spotyka to zerwanie z konwencją fredrowskiego salonu, w którym od lat stać musiały stoły, krzesła, sofa, toaletka i inne niezbędne w mieszczańskim salonie sprzęty. Niezbędne w salonie, ale niekoniecznie w teatrze. Pozostały dwa najważniejsze i uzasadnione ze względu na działania sceniczne: sofa i krzesło. Za nimi stoi parawan, który odegra znaczącą rolę w perypetiach czwórki bohaterów. Autor scenografii **Marek Mikulski** zaprojektował ją tak, aby mogła spełniać wiele funkcji. Dzięki pomysłom reżyserkim ta wielofunkcyjność znalazła swoje zastosowanie, czasem jednak aż nadto dosłowne. Dobrym pomysłem jest uczynienie z parawanu przedmiotu działań aktorów, którzy sami, bez pomocy *szub technicznych*, na oczach widzów zmieniają przestrzeń teatralną przesuując skrzydła (części) parawanu. Dodatkowym walorem jest tu także światło, które sprawia, że bez realnej zmiany dekoracji przenosimy się w inną, czasem pozorowanie zamkniętą przestrzeń. Nie jest jednak dobrze, kiedy scenografia staje się zbyt dosłownym tłem dla dziejących się wydarzeń, a stylizacja scen aktorskich na tym tle okazuje się być zbyt oczywista. Podwojenie efektu (erotyczne sceny na obrazach i podobne na planie aktorskim) w rezultacie ten efekt osłabia.

Prostota scenografii sprawia, że skupiamy się na postaciach. Śledzimy ich wybiegi, oszustwa, zmagania. Bohaterowie Fredry są prości i przejrzysti. Wiemy, co za chwilę zrobią, jak potoczą się ich losy. Dlatego wbrew pozorom praca nad tym, aby uczynić z nich przekonywujące, wdzięczne i ciekawe postacie jest bardzo trudna. W przedstawieniu Sceny Polskiej widać umiejętnie prowadzenie aktorów przez reżysera. Widoczna jest tu próba stworzenia charakterów o indywidualnym rysie, nie zawsze jednak zwyciężona sukcesem. Aktorzy w sposób poprawny realizują zamierzoną koncepcję, w niektórych przypadkach jednak brakuje tu polotu, finezji i lekkości. Najciekawszą z nich wydaje się być postać Wacława grana przez **Bogdana Kokotkę**. Momentami przerysowana, zbyt wyrazista, ale konsekwentna w swoim charakterze. Widać, że aktor próbuje bawić się swoją rolą, postacią, szukać jej walorów we własnym zakresie, poza reżyserскими wskazówkami. Trzeba jednak zaznaczyć, że spośród całej czwórki jest to postać najciekawiej skreślona także przez samego Fredrę.

Lidia Chrzanówna zachowała wdzięki Elwiry i potrafiła zgrabnie odnaleźć się w zaproponowanej przez reżysera koncepcji postaci.

Bardzo ważny w sztukach Fredry jest nie tylko humor sytuacyjny, ale również, a może przede wszystkim humor słowny. I być może właśnie ze względu na niego Fredro ciągle jest tak popularny i tak często grywany. Jest to jednak język bardzo wymagający. Żeby śmieszył, musi być podany w sposób niezwykle finezyjny, lekki, inteligentny. W tradycyjnych inscenizacjach dochodzi jeszcze wynikająca z charakteru epoki forma i styl ruchu scenicznego. Fredro swoje postacie stworzył w stylizacje swoich czasów. I być może tylko w takich warunkach, jakie proponuje sam autor, mogą osiągnąć pełnię swojego komizmu. Poprzez konwenans epoki, poprzez niedopowiedzenia, sugestię sytuacji, czy gestu, a nie ich dopełnienie. To jest to, czego w tym przedstawieniu brakowało. I chociaż zabawne, czasem stało się zbyt ciężkie, zbyt dosłowne, zbyt trywialne. Słowo, które mogło być siłą prowadzącą przedstawienie stało się często dodatkiem do zbyt dosłownych sytuacji damsko-męskich, których częstotliwość zdominowała spektakl.

Do mocnych stron reżyserii należałoby jednak zaliczyć umiejętność finalizowanie i puentowanie sytuacji scenicznych. Spektakl ma swój założony rytm. Nawet jeśli od czasu do czasu jest on łamany przez aktorów nie najlepszym (momentami) posługiwaniem się wierszowanym dialogiem, pozostaje wyczuwalny do końca. Jest zresztą konsekwentnie podkreślany przez muzykę, która świetnie uzupełnia dramaturgię spektaklu. W połączeniu muzyki i reżyserii widać spójność, co nie może dziwić, ponieważ reżyseria i opracowanie muzyczne to praca jednej osoby (K. Prusa). Reżyser dobrał do spektaklu klasyczne kwartety m.in. Haydna i Schuberta. Kwartety, bo i na scenie mamy do czynienia ze specyficznym kwartetem. O ile jednak w muzyce mamy harmonię i ład, o tyle na scenie bohaterowie pozostają ze sobą w ciągłej dysharmonii. Jeśli ten kontrast był zamierzony, to sprawdził się z całą pewnością.

Pomimo niedoskonałości bardzo ważne jest to, że teatr ten i zespół podjął kolejną próbę zmierzenia się z nowym sposobem odczytywania klasyki. Wyraźnie widać tu poszukiwania nowych form i rozwiązań. Nie zawsze są one do końca usprawiedliwione, ale wyraźnie ożywiają i odświeżają spojrzenie na realizację fredrowskich komedii. Ważne jest także i to, że kierownik Sceny Polskiej nie skorzystał ze sposobu popularnego dziś w innych teatrach, jakim jest zapraszanie do głównej roli tzw. gwiazdy, która ma zapewnić publiczność i gwarancję sukcesu. Teatr zrealizował spektakl własnymi siłami i zrobił to ambitnie. Wszystko to sprawia, że *Mąż i żona* to przedstawienie, które ma szansę się rozwijać.

KATARZYNA SŁUPCZYŃSKA

Woldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Trójmiasto, za nim Trójwieś z trylionem (milion bilionów: jedynka z 18 zerami). Tak - felietonowe trzy po trzy, jak po Trzech Królach trzej lotrzy... Cóż, przewznowam mnie na pocztę, na pocztę zaś czekał mnie podłużny pakuneczek z Pragi. Zląkłem się, lecz nie poszło o bombę, a o trzy porcelanowe półtacki 130-letniego browaru Kozel z Popowic Wielkich. Po wysianiu setki kilogramów plastikowych nominatów z wnętrza kapsli można było zdobyć owe

Wiem, metafora to, alegoria, symbol, wyraz swoistego wyposażenia na wszelki przypadek, w sumie żart właśnie na starość nieradosną, wybieg zamykania butli szpuntem, kapslą, zatycką... Coś w końcu powinno z tego Zaolzia naszego wyniknąć, nie?! Takie już jest opuszczanie, uwalnianie zaurozonej placówki... Troistości zatem, trójganiastości powszechnej. Odzywa się telefon: przyjaciel z

Białego Krzyża, gdzie Sulów się wznosi i łączy granice trzech krajów: MSU wypisano na głazie, przy którym niegdyś grali w karty i ucztowali potentaci trzech krajów: Moraw, Śląska i Uher (Słowacji). Skarb pod nim zdobędzie ten jedynie, kto powtórzy słowa wypowiedziane przy jego zakopywaniu... Dziś wobec tego przeniesiono Trojaczkę na Herczawę, kamienia przy tym nie zakopywano, a ustawiono na sztorc. Jakoś to będzie, Europa gwarantuję!

O troistości trzy po trzy

okolic naszego Trójkąta Bermudzkiego reaguje na Zapiski z południa koleżanki Reni. Tak, nauka o trójkącie to trygonometria - uzgadniamy. Nie spodziewaliśmy się wcale, że ktoś posądzi nas o jakieś mądrości, ba, poręczenia. Nie stanowimy żadnej organizacji, przyjeźliśmy zwyczajną grę koleżeńską, dostarczamy sobie nawzajem potrzebny pokarm duchowy, książki, gazety, dzielimy się spostrzeżeniami, nastrojami... Byłe do wiosny! Troistościom nie koniec. Idzie za mną Trojaczka, dawniejsza Trojaczka, z okolic Małego Połomu i

Z Trojaczką kojarzy mi się Trojak z 311. strony Nazwisk ciesznińskich Milerskiego, pierwotnie był trojak monetą trzygroszową, lecz oznacza także taniec ludowy, dom na trzy rodziny... W moich Boconowicach zachowała się część lasu z dawniejszą polanką, zwana Trojokówką. Trzymał ją Trojak niejaki, zbieg chłopski, który przeniósł się na Słowację, na Morawy bądź do Polski. Ano, troistość, trójganiastość idzie za nami od bitwy trzech cesarzy pod Austerlitz. Cesarscy zresztą nadal pętają się po ekranie telwizji...

Wielkopowicki Kozioł to obroniona premia, w dodatku nazwano mnie fajnszmeckrem. Odtąd wszystko zaczęło iść za mną trójkami, trzy zresztą jest od niepamięci liczącą świętą, magiczną. Nawet nasz koleżeński żart z Trójkątem Bermudzkiem (tak nazwano mnie z przyjaciółmi Bronkiem i Kazikiem) przyjęto poważnie, wszędzie o nim mówią, gdzie tylko stanę.

Wchodzę w Sieć

Przeglądanie i poszukiwanie

Do poruszania się w internecie służą specjalne programy. Chyba najbardziej rozpowszechnionym jest **Internet Explorer**, który jest częścią systemu Microsoft Windows. Chodzi o program bardzo łatwy w obsłudze, lecz trzeba pamiętać, że jest on częścią systemu, który atakowany jest największą ilością wirusów. A więc instalując Explorera pamiętajmy o programach antywirusowych, by zabezpieczyć dane w swym komputerze.

PIERWSZE PODŁĄCZENIE

Jeśli mamy już zainstalowany modem lub odpowiedni sprzęt do podłączenia, wystarczy już tylko w komputerze zainstalować podłączenie do wybranego dostawcy usług internetowych. Można darmowo zamówić CD-ROM, który po włożeniu do komputera samodzielnie zainstaluje podłączenie. Jeżeli nie mamy do dyspozycji taki dysk lub nie chcemy czekać na jego dostarczenie pocztą, możemy zainstalować podłączenie manualnie, tę możliwość poleciłbym jednak tylko bardziej doświadczonym użytkownikom. A w razie zakupu nowego komputera najwygodniej jest zażądać od razu zainstalowania podłączenia.

Pierwsze podłączenie do internetu zaprowadzi nas na strony domowe wybranego dostawcy usług. Ponieważ podłączenie realizowane jest pod imieniem i hasłem gość, nie mamy jeszcze możliwości wysyłania i przyjmowania poczty elektronicznej i korzystania z innych usług. Musimy najpierw utworzyć własne konto internetowe (adres). Jest to bardzo łatwe - wystarczy postępować według instrukcji dostawcy. Klikamy na odnośnik *rejestracja nowego użytkownika* (tekst może mieć trochę inne brzmienie - to zależy od dostawcy, ale w każdym razie zawiera jasną informację, że tu właśnie przebiega rejestracja), następnie wpisujemy podajemy żądane informacje i adres. Może on być dowolny, według naszej fantazji. Bardzo często tworzony jest z imienia i nazwiska klienta, ale można wybrać jakikolwiek wyraz. Jeżeli zdarzy się, że wybrany adres już istnieje, serwer od razu podaje nam o tym informację.

KTO SZUKA, ZNAJDZIE

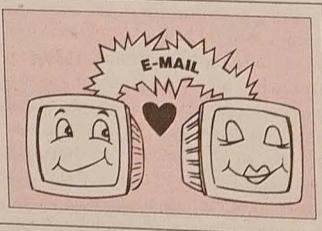
Teraz więc mamy komputer z dostępem do internetu i już nic nam nie przeszkadza w *surfowaniu*. Otwieramy program Internet Explorer (lub inną przeglądarkę) i w górnej linijce wpisujemy adres stron internetowych, na które chcemy wejść.

A jeśli nie szukamy informacji na pewien temat i nie znamy adresu, pod którym się znajdują? Ten problem rozwiązują wyszukiwarki internetowe. Są to strony internetowe, które ułatwiają nam poruszanie się w sieci i znalezienie potrzebnych informacji. Wpisujemy w górną linijkę naszej przeglądarki adres wyszukiwarki. Może ona być krajowa, ogólnosiwiatowa lub służąca tylko do szukania określonych rodzajów programów i informacji. A kiedy znajdziemy się na stronach danej wyszukiwarki po prostu wpisujemy w przygotowaną linijkę hasło, nazwę czy inny wyraz charakteryzujący szukane informacje i klikamy na przycisk *szukaj*. Po chwili pojawia się na ekranie spis adresów, które obejmują żądane informacje. Potem już tylko kursorem wybieramy odpowiedni adres. Wyszukiwarki mają także własny katalog stron internetowych uszeregowanych wg tematów, w którym możemy szybko znaleźć żadaną firmę lub instytucję.

Krajowe wyszukiwarki szukają żądanych informacji w danym kraju lub w danym języku. W każdym kraju istnieje ich kilka i do najbardziej znanych należą w Czechach np. *Seznam* i *Centrum*, w Polsce zaś np. *Wirtualna Polska*, *Onet* czy *Interia*. Do ogólnosiwiatowych należą takie, jak *AltaVista* czy *Google*, które potrafią znaleźć potrzebne informacje gdziekolwiek. Naprzykład serwer Google przeszukuje niemal 5 miliardów stron na całym świecie. Może się więc zdarzyć, że zaproponuje nam informacje na stronach niemieckich lub amerykańskich. Tu przyda się znajomość języków obcych. Muszę także dodać, że większość z dużych i znanych wyszukiwarek krajowych ma połączenie z ogólnosiwiatowymi.

Adresy niektórych wyszukiwarek internetowych:

www.seznam.cz
www.centrum.cz
www.wp.pl
www.onet.pl
www.interia.pl
www.google.com
www.altavista.com

Osobny rodzaj wyszukiwarek to serwery lub programy, które wyszukują w internecie tylko określony rodzaj informacji np. muzykę, obrazki, dzwonki i melodie do telefonów komórkowych itp. Chyba najsłynniejszym takim programem jest *KazaaLite++*, który stał się w ostatnim czasie bardzo kontrowersyjnym i omawianym programem. Szuka on w internecie plików ściągających do swego komputera. Jeśli już pominąć fakt, że przy podłączeniu przez linię stacjonarną jest to dosyć drogie hobby, w grę wchodzi także naruszanie praw autorskich. W niektórych krajach zabroniono już nawet dostępu do stron, na których można uzyskać ten program.

Z usług wyszukiwarek korzysta dzisiaj niemal każdy użytkownik, prywatnie i w pracy. Są one darmowe, tyle że przy okazji jesteśmy zmuszeni tolerować liczne reklamy, ponieważ są one źródłem dochodów dla firm, które prowadzą wyszukiwarki. By ułatwić sobie dostęp do wyszukiwarek, możemy ją zainstalować w komputerze jako stronę domową (ulubioną), która otwiera się zawsze po podłączeniu. Na niemal każdej z tych stron istnieje odnośnik typu *strona domowa, startuj z nami* lub coś w tym rodzaju. Wystarczy na niego kliknąć i sprawa załatwiona.

I tyle o wyszukiwarkach. W następnych odcinkach jeszcze zainstalujemy konto poczty elektronicznej w własnym komputerze i nauczymy się pocztę przyjmować i wysyłać. Będą też spisy i opisy ciekawych stron internetowych - przydatnych na codzień, i takich, na których można się zabawić. **Pejok**

Czescy dostawcy usług internetowych

dostawca	Adres stron WWW	adres poczty mailowej
Quick	www.quick.cz	imię@quick.cz
Seznam	www.seznam.cz	imię@seznam.cz
Centrum	www.centrum.cz	imię@centrum.cz
Volny	www.volny.cz	imię@volny.cz
NetCentrum	www.webpark.cz	imię@webpark.cz
KGB	www.kgb.cz	imię@kgb.cz
P.E.S.	www.weby-online.cz	imię@weby-online.cz
Cekit	www.webzdarma.cz	imię@webzdarma.cz

INFORMATYK, LIKWIDATOR, AUDYTOR, PSYCHOANALITA A MOŻE WIZAŻYSTA, STYLISTA LUB MAJORDOMUS? Kwalifikacje najważniejsze

Dokończenie ze str. 3

Profesjami najbliższych lat,

przed którymi - jeśli wierzyć prognozom - rysuje się świetlana przyszłość, mogą być te, które koncentrują się na... estetyce i dobrym wyglądzie. Dotyczy to nie tylko wizażystów, stylistów, projektantów ubiorów i kreatorów wizerunku. A także biomasażystów, specjalistów odnowy biologicznej, stomatologów i logopedów oraz manikiurzystek i pedikiurzystek. Dobry wygląd będzie ma świadczyć o naszym profesjonalizmie, a nie-naganna prezentacja może decydować o znalezieniu atrakcyjnej pracy.

Do roku 2010

o swoją przyszłość mieliby być spokojni agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej, operatorzy sprzętu optycznego oraz automatyzowanych linii produkcyjnych i biurowych, a także pracownicy ochrony.

Coraz mniejszym wzięciem będą się natomiast cieszyły zawody związane z rolnictwem, tradycyjnym przemysłem i transportem kolejowym. O zdobyciu nowych kwalifikacji powinni pomyśleć też pracujący w zakładach włókienniczych i przy produkcji odzieży oraz ogrodnicy.

Do zawodów stulecia

zalicza się *majordomusa*. Potrzebny będzie w rezydencjach zamożnych rodzin, które nie mają czasu na zakupy, zawożenie dzieci do szkół, a seniorów np. do lekarza czy na zabiegi. Kwalifikacje gosposi w takich przypadkach są zbyt skromne, a od kandydatów oczekiwać się będzie referencji. Szanse na zatrudnienie będą mieć również profesjonalnie przygotowane opiekunki do dzieci lub seniorów.

Doradcy personalni w urzędach pracy twierdzą, że

BEZROBOCIE BIJE REKORDY

Powinno być lepiej

REGION (man) - Na początku bm. odnotowano w byłym powiecie frydecko-misteckim najwyższą stopę bezrobocia.

Jak poinformowała naszą gazetę kierownik trzynieckiej filii Urzędu Pracy **Anna Kokotkowa**, w byłym powiecie frydecko-misteckim z ogólnej liczby 17 570 bezrobotnych (niemal 16 proc.) na początku marca było bez pracy w Trzynieckiem 5960 osób - w tym 3107 kobiet.

Marcowy raport wykazał, że w Trzyniecu i okolicy bez pracy jest 2907 osób z wykształceniem średnim i 1365 z wykształceniem zawodowym. Ponad 1076 poszukujących pracę to osoby w wieku 20 - 24 lat. Bezrobotnych w wieku 50 - 54 lat jest 767, a w wieku od 24 do 29 lat 744.

Pracę poszukuje ogółem 663 absolwentów oraz 806 osób z ograniczoną zdolnością pracy.

- *Zima jest co prawda okresem stagnacji, ale br. jest naprawdę rekordowy - stwierdziła A. Kokotkowa.* - Kiedy tylko zjeżdżą śniegi, robotnicy leśni, pracownicy firm budowlanych oraz wykonujący prace publiczne robotnicy znów powrócą do pracy.

Najwyższe bezrobocie występuje w gminach podgórskich w Jabłonkowskiem.

CZYŻBY CELNICY CZEKALI AŻ PRZECHODNIE SKRUSZEJĄ NA MROZIE?

Na granicy powiało komuna

Czasy dawnej socjalistycznej przyjaźni czesko-polskiej i praktyk na granicy stopniowo wietrzeją z naszej pamięci, zapomnieliśmy już o chamskim traktowaniu ludzi przekraczających granicę, zawsze ze strachem i jakby poczuciem winy, bo do tego ten ustrój dążył. Ostatnio jednak (wtorek 2 lutego) pracownicy straży granicznej (polskiej) swym zachowaniem przypomnieli nam o tym wszystkim zbyt uzasadniona forma strajku, z którą marznący w kolejce blisko godzinę ludzie nie mogli się solidaryzować. Sposób, w jakim ich potraktowano - obmacywanie w nieskończoność paszportu, oglądanie go ze wszystkich stron i odkładanie na bok, rozmowy telefoniczne czy towarzyskie

w międzyczasie, po prostu celowe przedłużanie odprawy granicznej przypominał żywo tamte czasy, kiedy człowiek był niczym, nic nie znaczącym egzemplarzem do okazywania mu, kto tu jest panem, a kto chamek.

To było poniżające, ale jeszcze okropniejsza była pokora, z jaką czekający tłum, traktował tę w dzisiejszych czasach bezprawną formę obchodzenia się z ludźmi. Po prostu tamten strach ze zwyczajnych urzędników w narodach (czeskim i polskim) pozostał. Naturalnie były poszczególne głosy, ale na tyle ciche, by tamci w nagranej strażnicy nie usłyszeli, życzące im nie najlepiej, a sobie zwyczajnej unijnej granicy, ale na tym się skończyło. Nikt oficjalnie nie protestował, że traktuje się ludzi jak w demokracji ludzi nie

wolno traktować, że po prostu żałują ich godność ludzka, że puluje się nimi z myślą o własnych interesach.

To właśnie ten powiew z czasów komunizmu - nadal nie umiemy nie własnych praw, stale się boimy tych, którzy powinni być interesem państwa, a interesem państwa na pewno nie jest sztywność czegoś do Polski nie wnoszącego, swych obywateli na każdym kroku nawet na granicy, której wstąpić już nie byc.

W myśl owego anonimowości, nie zachować anonimowości, nie narażać się na granicy, ale nie nie zaryzykuje, wódki i w gazetę lub książki chyba mi nie przyjdzie, gdy będę wracał z ojczyzny. **KAZIMIERZ JAWORSKI**

zmian tych nie należy oczekiwać od razu. Firmy muszą dostosować swój profil działania do europejskiego, a dopiero potem będą myślały o nieniu osób z *europejskimi* kwalifikacjami.

Amerkańscy naukowcy przewidują, że za 20-30 lat 20 proc. dzisiejszych uczniów będzie pracowało w zawodach, które obecnie nie mają nawet 10 proc. absolwentów.

Poszukiwani... bezrobotni

Jak wynika z raportu praskiej agencji *Catro*, w tym roku najbardziej poszukiwani na krajowym rynku pracy (w zależności od poszczególnych okręgów) przedstawiciele handlowi, specjaliści ds. marketingu, sprzedawcy, pielęgniarki, budowlancy i kucharze. W drugiej kolejności inżynierowie, konstruktorzy i technolodzy, finansiści i specjaliści ds. podatków, pracownicy obsługi klienta, księgowi a także specjaliści konsultanci i prawnicy.

W najgorszej sytuacji byli m.in. specjaliści ds. reklamy, chemii, architektury, a także nauczyciele. W rozdział tworzyły osoby z niskimi kwalifikacjami. Ludzi z wykształceniem podstawowym właściciele nie chciał zatrudniać.

W województwie morawsko-śląskim w regionie bezrobotnych przodują nadal młodzi ekonomiści, nauczyciele nauczania początkowego, pielęgniarki, sprzedawcy i demonstratorzy, kucharze i kalerme, mechanicy maszyn i urzędnicy przemysłowych, bufetowi, barmanki utyskują na brak zatrudnienia a zarazem paradoksalnie są poszukiwani przez pracodawców. Podobnie jest ze sprzedawcami, magazynierami, ekonomistami i pracownikami administracji biurowymi.

Zainteresowaniem pracodawców cieszą się miast specjaliści rozwoju handlu, analitycy rynku, pracownicy ds. sprzedaży, nauczyciele języków obcych, pracownicy ds. cyklu produkcyjnego, logistycy i robotnicy budownicwa.

Najnowsza forma pracy

Furorę w bogatych krajach robi telepraca. Najnowsza forma wykonywania zlecenia na odległość za pośrednictwem komputera. Może być kilka rodzajów telepracy:

Telepraca domowa:

- zleceniodawca pracuje w miejscu zamieszkania, a pracownik dojeżdża do siedziby firmy.

Telepraca mobilna:

- wykonują ją np. menedżerowie, specjaliści ds. sprzedaży, ale też serwisanci, którzy większą część czasu spędzają u klientów, a nie w firmie.

Telecentra:

- wirtualne biura zapewniające dostęp do internetu osobom, które nie chcą pracować w domu, ale mogą też tracić czasu na dojazdy do firmy. Według specjalistów, ta forma świadczenia usług może zyskać popularność - również w naszym kraju pod warunkiem, że spadną koszty użytkowania komputerów (programów) i sieci komputerowych (internetu).

Nie bez znaczenia jest też bezpieczeństwo danych komputerowych. Dane, którymi posługujemy się podczas pracy, i które dostępne są w komputerze (najczęściej podłączone do Internetu), nie mogą być dostatek się w niepowołane ręce. Na razie zabezpieczenie przecieków istnieje.

Szaleństwo
jest ekstremalną
formą
intymności.

Wojciech Kuczok

ERZY OSZELDA

Oddanie

zabij mnie lekko
tylko nie dotykaj
powoli zmysł po
zmysle
niechaj przenika
moje ciało
przejrzyj mnie
wzrokiem
zamień w słuch
zaprowadź do ogrodu
zapachów
pokaż mi wszystkie
barwy
i umieść w orzeźwiającej
lekkości światłocienia
kochaj z czułością
pierwszego brzasku
do ostatniego
światu
teraz mnie dotknij

Cieszyn 5. 9. 1996

Załącznik
do podania
o pracę

nie pozostawiam nikogo
obojętnym
choćbyś miał chłostać mi
w twarz bliskim szalonym
zachowaniem
nie chcę jednak niczyjego
cierpienia
potrafię krzesać
dobroć
nie pozostawiam ślady
piękna
nie jestem pomazany głęboko
różnorodnością
na zaufanie często
zagląda mi w twarz
nie chcę pisać już więcej
wystarczy kochać

najszerzej

współczuć po wielekroć
nie chcę bardziej się nie
doskwiera
nie chcę więcej nie
bragnę

Lichtenfels (Niemcy) 26. 11. 1996

* * *
nie ukrywaj się
w ciele
nie ukrywaj się
w rzeczach
nie giniesz nieopatrznie
nie ukrywaj się
w świecie
nie umkniesz
ponadto nie jesteś
nieodkrywany
ostaw to wszystko
w spokoju
płacz otwarty
uwaga
na przestrzał
gdzie jesteś?
nie jestem ciałem
nie jestem rzeczą
nie jestem światłem
to gdzie nie jestem

Przesieka 14. 10. 1997

Wiersze z tomu wyróżnionego III
w konkursie Literackim im.
Henryka Jasiczka ogłoszonym przez
Koła Cieszyńsko-Zaolziańskie GTL.)

Memiota

Nr
115

DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały można przysyłać pod adresem
Głosu Ludu lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz

WOJCIECH KUCZOK (NIE TYLKO) O SWEJ OSTATNIEJ POWIEŚCI »Gnój« a demon »prawdy«

O rzekomym braku rzeczy- wistości w jego książkach

Dla polonistów, a w większości oni zo-
stają krytykami, to – jak powiedziała
swojego czasu Manuela Gretkowska –
pisze się dyktanda, a nie książki. Miał-
bym pisać dla spełnienia oczekiwań
krytyków czy teoretyków literatury?
Na niedobór rzeczywistości w literatu-
rze mogą cierpieć tylko ludzie, którzy
nie podróżują środkami masowej ko-
munikacji. Jak się jeden z drugim ma-
rudą przejedzie tramwajem i wsłucha
w tłum, wystarczy im, żeby się rzeczy-
wistością upić na umór. Ja biorę z niej
tylko to, co jest mi potrzebne do tego,
by stworzyć jakąś literacką całość.
Biorę czasem mniej, czasem więcej, ale
staram się zachować proporcje. Zdarza
się, że rzeczywistość przechodzi w ja-
kąś nadrzeczywistość, ale to wszystko
w obrębie jednego opowiadania zachowuje
harmonię. Staram się, aby nie było
zgrzytów w owych przejściach mię-
dzy poziomami realnym i fikcyjnym,
żeby tekstu nie odbierało się jak snów
przeplatanych z jawą – raczej jako jawę
na prawach snu.

O pozornym autobiografizmie *Gnoju*

Zastanawiam się, dlaczego tak jest, że
czytelnicy z uporem godnym lepszej
sprawy doszukują się w *Gnoju* biogra-
fii. Jak pisałem opowiadanie *Zianie*, po
którym nie mogły spać samotne poloni-
stki, to nikt nie podejrzewał, że kie-
dyś byłem gwałconą kobietą i zmieni-
łem pieć. O, albo ucieszyłbym się, gdy-
by po lekturze moich tekstów góral-
skich wszyscy byli przekonani, że miałem
tak bujne erotyczne dzieciństwo...
Zawsze się staram wycisnąć swoją wy-
obraźnię literacką jak cytrynę, do końca,
by niezależnie od tego, jaki bohater
czy watek się pojawia, było sugestyw-
nie i autentycznie. Myślę, że doszuki-
wanie się autobiografii w *Gnoju* jest też
kwestią jego rezonansu medialnego.
Wydanie w W.A.B. sprawiło, że więcej
osób tę książkę przeczytało, ale mało
kto kojarzył, że wcześniejsze opowiada-
nia pisałem w taki sam sposób. Moje
nieszczęście polega na tym, że pierw-
sza książka puszczona na szerokie
wody to akurat antybiografia, czyli imi-
tacja mojego dzieciństwa, próba zde-
monizowania i wmanipulowania czy-
telników w martyrologiczno-autobiog-
raficzny watek, za sprawą szczegółów
typu ojciec-malarz. Ponadto śląskie
miasto, dwupiętrowy dom. Ale dla czy-
telników, łasych na takie historie, ma to
dodatkowo ekscytujący walor.

OPINIE

MICHAŁ SMOLORZ:

Pokutników brak

Nie istnieje już takie pojęcie jak nor-
malna, zwykła przyzwoitość, która
nakazuje wyznać winę, zadośćuczynić
za grzechy i odbyć pokutę. Taka postać
wydaje się być wyłącznie oznaką
niedopuszczalnej słabości. Jeśli ktoś
żałuje i przeprosza, a potem odbywa
oczyszczającą karę, to jest zwykłym
nieudacznikiem. Przyzwoitość stała
się terminem archaicznym i niezrozum-
iałym, jakimś baśniowym abstrak-
tem ze świata dawno minionego. Dla-
tego nie można dziś zgromadzić fortuny
produkcją wory pokutne. Wory zło-
dziejskie to daleko lepsza inwestycja,
pod warunkiem, że dostarczane
bez przetargu.
(Felietoniści Dziennika Zachodniego,
tamże.)

O prawdziwym obrzydzeniu

Wszystko, co piszę i robię w życiu gło-
boko podsyte jest przekorą wobec
drobnomieszczaństwa. Chciałem przy-
łożyć lustro do polskiej, świętej, filister-
skiej rodziny, która właściwie nie zo-
stała jeszcze w III RP sportretowana.
W *Gnoju* zabuzowało moje obrzydzenie
do mieszczaństwa z pretensjami
wyższego rzędu. I to był jeden z powo-
dów napisania tej książki.

O swojej poezji

Z wierszami było tak, że wszystkie je...
zeźłomowałem. Służą mi jako worek z
powiedzonkami, zdankami, metaforami
do wyjęcia. Stanowią części zamienne
dla większej całości, jaką jest proza.

O mieście rodzinnym

W mojej dziecięcej pamięci obraz mi-
astat rodzinnego jest głęboko zapyziałym
peerelewskim górnośląskim krajobrazem.
Tej ohydzie poświęciłem właśnie
Gnój. Chciałem pokazać, jak bardzo
męczące było codzienne egzystowanie
na lumpenproletariackim osiedlu po-
między klasą robotniczą, która wtedy
była bardzo silnie zmitologizowana.
Nie bez przyczyny nie nazywam mi-
asta po imieniu, bo teraz tamtego miasta
już nie ma. Ono się teraz przebrało w
nowe fatalaszki, ma gruby makijaż, dba
o zmarszczki. Ale dalej mu śmierdzi z
geby.

O prawdzie języka

Nie uznaję ani w literaturze, ani w fil-
mie umowności językowej. Ową absur-
dalną konwencję widać na przykładzie
amerykańskich produkcji historycz-
nych, w których często wszyscy boha-
terowie, bez względu na swą narodo-
wość, mówią po angielsku. Nie wyb-
rażam sobie czegoś podobnego na
gruncie literackim. Jeżeli akcja utworu
dzieje się na Podhalu, to muszą w usta
bohaterów wkładać czystą góralszczy-
nę, gwara taką, jaka ona tam jest. Posu-
wam się nawet do konsultowania w
materii językowej z mieszkańcami tam-
tego regionu. Pisząc *Gnój*, którego ak-
cja toczy się na Śląsku, nie mogłem u-
dawać, że ci prości ludzie posługują się
nienaganą polszczyzną. Oni *godajom*
i nic tego nie zmienia. Jest to podsta-
wowy warunek, by wpisać opowiadanie
w rzeczywistość. Jeśli ktoś zarzuca, że
moim tekstom brakuje rzeczywistości,
niech wczyta się w dialogi. To gwarą
jest rzeczywistością.

Na podstawie rozmowy opublikowa-
nej przez Agnieszkę Nęcką w mie-
sięczniku *Śląsk opracował*
KAZIMIERZ KASZPER

Wojciech Kuczok (ur. 1972, Chorzów) jest
tegorocznym laureatem Paszportu *Polityki*
(informacja w *Jemiolu* nr 109). Do nagrody
został nominowany dzięki swej debiutan-
ckiej powieści *Gnój* (2003). Wcześniej wydał
zbiory: *Opowieści samowite* (poezja) oraz
Opowieści slychane i Szkieleciarki (opowia-
dania).

KONKURS JEDNEGO WIERSZA IM. WŁADYSŁAWA MŁYNKA

O Palice Hadama

Działająca przy MK PZKO w Jabłonkowie Kawiarenka *Pod
Pegazem* ogłasza z okazji 57. Gorolskiego Święta II Konkurs
Jednego Wiersza im. W. Młynka *O Palice Hadama*.

Konkurs ma charakter otwarty. Warunkiem uczest-
nictwa jest przesłanie organizatorowi jednego wiersza o
objętości od 16 do 32 wersów w języku polskim lub w
gwarze cieszyńskiej, w trzech egzemplarzach, nigdzie
dotychczas nie publikowanych.

Wiersz powinien być opatrzone godłem. Takim samym
godłem powinna być opatrzona koperta zawierająca dane
autora (imię, nazwisko, miejsce zamieszkania). Termin

Jaki był, jaki będzie?

W przyszłym tygodniu zostaną opublikowane ostatnie nadesłane wypowiedzi artystów
w ankiecie z przełomu lat. Tym razem na pytanie Z jakimi uczuciami żegnał(a) pan(i)
stary i witał(a) nowy rok? odpowiadają:

PIOTR HORZYK, literat, przewodniczący Grupy Literackiej '63

A więc remanent. Można włożyć różowe okulary i być z siebie zadowolony.
Lub czarne. I czuć się przegranym. Lecz przecież czasem przeżywamy różowe
chwile (wszak pozostały jeszcze jakieś ideały i parę przyjaźni), a czasem czar-
ne (zgbuliśmy po drodze do jutra i przyjaźni, i ideały). Na ogół żyjemy tęczo-
wo. Tylko te czarne linie spektralne w tęczy zniechęcają. Lecz często i pobu-
dzają. Jaki zatem był? Specjalnie nie jestem zadowolony. Zamiary, plany na rok
2003, głównie te roboczo-społeczne, udawało się realizować, chociaż z pew-
nym niedosytem. Mogło być lepiej. Lecz różne *obiektywizmy*, ograniczające,
nie pobudzają do samozadowolenia. No ale zdrowie (jakoś takos) dopisało,
wnuki rosły, słońce świeciło, GL '63 działała, zamknęła swoje 40-lecie almana-
chem *Odnajdywanie siebie*.

A jaki będzie? Podobny. Tak przewiduję. Oczywiście będzie coś nowego,
innego. W tęcowych kolorach może przybędzie, a może ubędzie czarnych
spektralnych linii trwania. Może będzie trzeba zakładać różowe kulary, by nie
zauważać głupoty, zła, braku zyczliwości (tej szczerzej), braku tolerancji (tej
naturalnej), nienawiści, zazdrości nie wiadomo o co... I może będzie trzeba
zmienić zamiary, plany. Np. zakończyć działalność GL '63. Ciało twórcze prze-
jdzie na emeryturę. Przychodzi nowe. Może będzie umiało się znaleźć w tym
świecie konsumpcji, chociaż wątpię w ogólnoludzki konsumpcyjny sukces.
Konsumpcja, spływanie odczuć, uczuć, prostego koleżeństwa. No cóż, stare się
wykrusza, nie umiem zrozumieć nowego? Rezygnacja? Nie, zmiana wektoru,
spojrzenia, myślenia, wszak trzeba trwać. I przekazać pałeczkę trwania. Pozo-
stanie trochę wspomnień, do czasu zaniku w przestrzeni. Czasem przeszkadza
mi dogmatyczne podejście ludzi zabierających głos w sprawach, które znają
tylko z przekazów i których nigdy nie poznali. Oby się to w tym roku zmieni-
ło. Lecz to chyba tylko marzenie. W wieku XX powszechna stała się dla ludzi
umiejętność pisania, czytania, liczenia... Może wiek XXI nauczy ludzkosć
myślenia. W imię zrozumienia. Może by tak zacząć już w tym roku? Zrozumie-
nia nie tylko siebie, swojej małuczkoski, lecz ogólnej prawdy, tego ogromu
praw świata, wszechświata, nieskończoności. I może w tym ogromie wielkości
życia, trwania, uda mi się żyć, tworzyć perelki szczęścia dla tych, którzy tego
potrzebują, oczekują i na to zasługują.

KAZIMIERZ KASZPER, literat, edytor, przewodniczący Koła Cieszyńsko-Zaolziańskiego GTL

Nie miałem wrażeń, że coś się kończy, a coś zaczyna. Żyłem i żyję na huśtaw-
ce emocji, niestety, dla której właściwym stanem jest permanentna zmiana
nastrojów, zupełnie niezależna od zmiany kartek kalendarza.

Na sylwestrowego szampana akurat nie miałem ochoty, patrząc na fajer-
werki sztucznych ogni, jakie z nagła rozbłysły i rozrechały się nad łyżbickim
i wędryńskim niebem, myślałem byłem przy bliskich dalekich, tych, którzy
jeszcze się po Bożym świecie kołoczą, i tych, którzy mają już spokój. Z tymi
drugimi miałem sobie jakby więcej do powiedzenia.

Ważne wydarzenia mijające roku? Zapomnij. Żadna książka nie jest
w stanie zastąpić jednego, w porę wypowiedzianego słowa. Ile ich wydukałeś?
I czy naprawdę przyniosły one komuś ulgę? Czy potrafiłbyś nimi zapisać cho-
by pół kartki, choćby dwie, trzy linijki?

Ale... *Melpomeny wędryńskiej przypadki*, *Odnajdywanie siebie*, zredagowa-
nie wspomnień wojennych Józefa Franka i paru innych pozycji, czyżby to się
nie liczyło? Prowadzenie koncertów *Przełęcz* w Łysej nad Łabą, *Pięknych gło-
sów* w Mostach, wygłoszenie referatów na festiwalu *Galicja* w Przemysku i Fe-
stiwalu Teatrów Moraw i Śląska w Cz. Cieszynie, łącznie z udziałem w jury tego
ostatniego – wszystko marność?

Zastanów się raczej nad tym, komu podałeś dłoń, a przed kim ją cofnąłeś.
A Srebrne Spinki, nagroda Konsula Generalnego RP?

Jemu i członkom kapituły zostaną policzone w niebie.
Nowy Rok przydybał mnie na rachunku sumienia. Nic mi się nie zgadzało,
niestety. I nie zgadza do dziś.

TADEUSZ WRATNY, plastyk

Początek roku charakteryzował się wkraczaniem nieśmiało krokami do no-
wej rzeczywistości po wielomiesięcznej chorobie. Wraz z pierwszymi kro-
kami zrodziły się nowe twórcze myśli, które zaowocowały szeregiem prac
plastycznych. Najpierw były to *kroporkorsy*, później chwyciłem za szpachlę. Do-
pingującym elementem była zapowiedź samodzielnej wystawy w Teatrze Cie-
szyńskim, zainspirowanej przez panią Wandę Cejnar. Wraz z plastykami kar-
wińskiego ArtKlubu brałem udział w zbiorowej wystawie w Pisku. W miejskim
Domu Kultury w Karwinie wystawiałem swe prace na *Salonie 2003*.

Dużą satysfakcję sprawił mi fakt, że moimi pracami zainteresowała się rów-
nież solistka Opery w Zurychu.

Plany na rok bieżący są ściśle podporządkowane stanowi mego zdrowia.

CO NA JĘZYKU

Opust, nie upust

Jeśli ktoś nam proponuje zniżenie czy obniżenie ceny, to – mówiąc potocznie –
chce on nam cenę *opuścić* (bo przecież nie *upuścić!*), a skoro tak, to derywatem
wywiedzionym od owego *opuścić* może być tylko *opust* (*OPUST, OPUST, OPUST*
- zawsze powtarzam parę razy, usiłując brzmienie wbić wszystkim do głowy) –
funkcjonujący we wszystkich słownikach jako jedyny odpowiednik rabatu.

JAN MIODEK (w stałym felietonie w Dzienniku Zachodnim)

nadsyłania utworów mija 10 lipca 2004 (decyduje data
stempli pocztowego).

Oceny nadesłanych utworów dokona jury powołane
przez organizatora. Ogłoszenie wyników konkursu i wrę-
czenie nagród nastąpi na świętógóralskiej kawiarence w
dniu 7 sierpnia 2004.

Laureaci konkursu zostaną pisemnie poinformowani.
Organizator nie zwraca nadesłanych utworów.
Nagrody: I - 2000 Kc, II - 1 000 Kc, III - 500 Kc, 2 wyróż-
nienia po 300 Kc.

Organizator zastrzega sobie prawo do innego podziału
nagród. Adres organizatora: MK PZKO Jabłonków, Rynek
Mariacki 18, 739 91 Jabłonków. (k)

Telewizja

WTOREK 9 MARCA

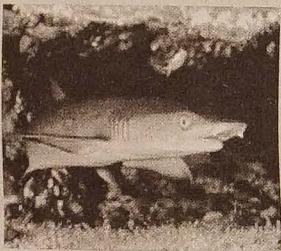
TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Listy od Feliksa (s. anim.) 9.15 Jedynecka (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 9.50 Rok 2030 (s.) 10.20 Królowa miecza (s.) 11.05 Podróżuj z rodzicami (mag.) 11.25 Zooteka (mag.) 11.40 Damaszek. Raj na pustyni (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Tak jak w Unii (mag.) 12.45 Plebania (s.) 13.10 Sasiadzi (s.) 13.40 Lokatorzy (s.) 14.05 Laboratorium (mag.) 14.30 Spotkania z rekinem (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Między rajem a ziemią (reportaż) 15.35 Otwarte drzwi (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Forum (pr. public.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Liga Mistrzów Manchester United - FC Porto 22.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie (pr. public.) 23.15 Monitor Wiadomości 23.35 Plus minus (mag.) 0.00 Sprawa Thomasa Crowna (film USA).

SPOTKANIA Z REKINEM (1)

Film dokumentalny, Wielka Brytania 1999

TVP 1, wtorek, 9. 3., godz. 14.30, Reżyseria: Jenny Jones.

Kalifornijskich surferów, takich jak John Forse, nie odstraszy przed jazdą po falach nawet groźne spotkanie z żarłaczem. Brytyjczyści doku mentaliści nie próbują czynić z rekina miłych towarzyszy morskich kąpiel. To drapieżni łowcy i należy traktować ich z należytym drapieżnym respektem. Znajomość rybich obyczajów znacznie zmniejsza ryzyko przykłej przygody. Filmowcy przedstawiają mroźną krew w żyłach laików, lecz ponoc bezpieczne igraszki płetwonurków z „ludojadami” - wspaniałymi tworam ewolucji, dzikimi dziećmi natury zasługującymi na podziw i ochronę.

TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 8.55 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.35 Europa da się lubić... (talk show) 11.25 Zatonione miasta (film USA) 12.15 Znaki czasu (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) Polska 2002 13.40 Cena życia (s.) 14.25 Nie tylko dla komandosów 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Panorama 16.25 M jak miłość (s.) 17.15 Polaków portret własny (pr. public.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie (mag.) 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.45 Przystanek praca (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 Dekalog 1 (film pol.) 23.40 Liga Mistrzów - skróty meczów 0.40 Sprawa Gorgonowej (film pol.).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Studio pod bukiem (mag.) 8.10 Schlesien Journal (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Prawdziwa historia niechcianych pomników (s. dok.) 9.40 Marzenia do spełnienia (s.) 10.10 Zaproszenia (pr. krajoznaw-

czy) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Tam Tam (mag.) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Dzieje kultury polskiej (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Świat (mag.) 14.45 Prosto z lasu (mag.) 15.00 Tylko Kaśka (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Magazyn medyczny 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Kowalski i Schmidt (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Spotkanie z folklorem 19.45 Eurotel (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Ostatni lot Glenna Millera (film dok.) 0.00 Kuchnia polska (s.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 8.00 Tajne przez poufne (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Awantura o kasę (teleturniej) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Twój lekarz (mag.) 13.35 Wystarczy chcieć (mag.) 13.50 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 14.15 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 14.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Nowe wcielenie (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Śnieżna akademia (film USA) 22.25 Biznes Informacje 22.55 Interwencja (mag.) 23.15 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 1.05 Dzikie (s.) 1.10 Muzyka na BIS.

TVC 1

5.05 W jaki sposób... 5.30 Europa dziś 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Moda - Ekstrawagancja 9.25 Mieszkanie to zabawa 9.45 Kalendarium 10.00 Wiadomości 10.15 Czarni baronowie (s.) 11.05 Oczarowani (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.05 W jaki sposób... (mag.) 13.30 Telefon story (film czes.) 14.00 Wiadomości 14.05 Stale z uśmiechem idioty (pr. rozryw.) 15.05 Oczarowani (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Klocki (pr. dla dzieci) 16.15 Świat cudów (s. dok.) 16.40 Niefortunna czarownica (s.) 17.10 Śladami 17.25 Stop (mag. dla kierowców) 17.30 AZ-quiz (teleturniej) 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele (s.) 18.57 Losowanie „10” szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Kleopatra (film USA) 21.40 Na tropie 22.05 Film o filmie: Bolero 22.20 Spojrzenie na świat z nieba (film dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie „10” szczęśliwych 23.20 Przyjaciele (s.) 23.45 Czeski Lew 2003 (pr. rozryw.) 1.40 Duch z Cantervill (film czes.) 3.00 Reporterzy TVC 3.25 Tydzień w regionach.

TVC 2

5.00 Szybkość jako fenomen 5.50 Czarne owce 6.05 Coimbra (film dok.) 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Rodzina na rozdrożach 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-quiz (teleturniej) 11.50 Dziennik telewizyjny po latach 12.00 Euronews 12.40 Piękne zguby (talk show) 13.10 Bajkowa niedziela 15.10 Czułki 15.35 Geografia świata (s. dok.) 15.50 Wideoatlas zwierząt pod ochroną (s. dok.) 16.05 Klucz (mag.) 16.35 Dziennik telewizyjny po latach 16.45 Buly (hokej) 19.35 Sława zwycięzcom (s. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Ludzie z maneużu (s. dok.) 21.00 Na pływalni z J. Novákiem 21.25 Wiedźmin (s.) 22.10 Filmopolis

23.10 Studio piłki nożnej 0.10 Hitler i holocaust (s. dok.) 1.05 Ray Charles: Live at the Olympia (koncert) 2.05 Game Page 2.20 Europa dziś 2.45 Wydarzenia, komentarze 3.20 Kleopatry (film USA).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Najlepszy przyjaciele (film USA) 11.55 Lekcje gotowania 12.25 Trzy życia Sofii (s.) 13.15 Odwet (s.) 14.00 Niewiarygodne historie (s.) 14.25 Na południe (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.55 Na własne oczy 21.50 24 godziny (s.) 22.45 „Nejslabší! Máte padáka!” (teleturniej) 23.40 Zły wpływ (film USA) 1.20 Kalendarz dziewczyn Playboya (s.) 2.20 Na własne oczy 3.05 P. F. 4.15 Gorączka (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.00 Skryta namiętność (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Drugie posunięcie gońcem (film czes.) 13.20 Raymonda każdy lubi (s.) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 19.55 Lato szczęśliwego szaleńca (film niem.) 21.50 Brutalna gra (film USA) 23.45 Na temat! 23.55 Ostry dyżur (s.) 0.50 h.i.t. 1.30 Uwodzielska szansa (teleturniej) 2.35 Świat według Bundych (s.) 3.00 Salon samochodowy.

ŚRODA 10 MARCA

TVP 1

6.15 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Prognoza pogody 8.15 Woronicza 17 8.25 Moda na sukces (s.) 8.50 Król Maciuś Pierwszy (s.).

OKRUCHY ŻYCIA: ŚMIERĆ NIEWINNOŚCI

Dramat obyczajowy, 92 min, USA 1993

TVP 1, środa 10. 3., godz. 21.55,

Reżyseria: Tom McLoughlin. Scenariusz: Philip Rosenberg. Występują: Valerie Bertinelli, Stephen Caffrey, Graham Beckel, Jerry Hardin, Millie Perkins, Justin Whalin, Anne Ramsay, Steven Banks, John Scott Clough i inni.

Za podstawę scenariusza filmu posłużyła prawdziwa historia młodej kobiety, cierpiącej na zaburzenia psychiczne, co doprowadza do rozpadu jej małżeństwa i rujnuje całe jej życie. Indolencja rodziców, zaniedbania męża, brak odpowiedniego zainteresowania jej przypadkiem specjalistów w dziedzinie psychiatrii sprawiają, że zdana tylko na siebie bohaterka coraz głębiej popada w chorobę umysłową. Laurie i Matthew Wade znali się krótko przed ślubem, niewiele wiedzieli o sobie, o swojej przeszłości. Połączył ich pewien incydent w restauracji. Ona - śliczna kelnerka - umiejętnie gasi wybuch gniewu awanturującego klienta, który ma zastrzeżenia do serwowanego mu dania. Siedzący przy jednym z sąsiednich stolików Matthew jest świadkiem scysji. Nie może oderwać oczu od ponętnej czarownicęj dziewczyny, która zachwycała go urodą i pewnością siebie...

anim.) 9.15 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.40 Bajeczki Jedynecki (dla dzieci) 10.05 Kropelka - przygoda z wodą (s. anim.) 10.30 Jeśli nadzieje jutro (s.) 11.20 Nasze rytmy zdrowia (mag.) 11.40 Klimaty natury (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 To trzeba wiedzieć (mag.) 12.25 Wójt Roku 2003 - sylwetki 12.45 Klan (s.) 13.10 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze 14.00 Obserwator wojskowy 14.25 Prostawanie nóg (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Obraz niekontrolowany (mag.) 15.35 Bezpieczna Jedyńka (mag.) 16.00 Rower Błażeja (mag.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyńki 17.30 Poradnik europejski 17.35 Klan (s.) 18.05 Rozmowy na nowy wiek (pr. public.) 18.35 Irak 2004 18.45 Dookoła świata z Jedyńką (mag.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich - Kuopio 21.55 Śmierć niewinności (film USA) 23.30 Monitor Wiadomości 23.45 Biznes perspektywy (mag.) 23.50 Liga Mistrzów 0.55 Sweety Barrett (film ang.).

TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Sześć milionów sekund (s.) 7.35 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.45 Kasztaniaki (s. anim.) 8.00 Stawka większa niż życie (s.) 9.10 Pytanie na śniadanie (mag.) 10.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 10.40 Herbatka u Tadka (pr. rozryw.) 11.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 12.15 Spróbujmy razem (mag.) 13.00 Panorama 13.15 Złotopolscy (s.) 13.45 Cena życia (s.) 14.30 30 ton! Lista, lista 15.20 Anka (teatr) 16.00 Panorama 16.30 M jak miłość (s.) 17.15 Jazda kulturalna (mag.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.30 Camerata (mag. muz.) 20.00 Linia specjalna (pr. public.) 20.30 Liga Mistrzów Real Madryt - Bayern Monachium 22.50 Panorama 23.05 Sport telegram 23.20 Pojedynek oszustów (film USA).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Magazyn beskidzki 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu RP 15.45 Magazyn beskidzki 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Europa w zagrodzie (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.40 Prognoza pogody 18.45 Eurostrada 19.45 Eurotel (mag.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier sportowy 22.55 Studio pogoda 23.05 Lorna Doone (film ang.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackiego Chana (s. anim.) 7.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Nowe wcielenie (s.) 8.55 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 9.25 Asy z klasy (s.) 10.20 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 11.00 Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.) 11.30 Samo życie (s.) 12.10 Serca na rozdrożu (s.) 13.05 TV Market (mag.) 13.20 Domowa kawiarenka (mag.) 13.50 Pokemon (s. anim.) 14.15 Podwójna akcja - Kleopatra 2525 (s.) 14.45 Psie serce (s.) 15.45 Informacje 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Graczykowie (s.) 17.00 Viper (s.) 18.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 18.30 Informacje 19.10 Samo życie (s.) 20.00 Bar - złoto dla zuchwałych (pr. rozryw.) 20.45 Garsć dynamitu (film włoski) 23.50 Biznes Informacje 0.10 Interwencja (mag.) 0.30 Biznes i giełda Puls 0.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 1.40 Fala zbrodni (s.) 2.40 Muzyka na BIS.

TVC 1

5.00 W środku nieskończoności 5.15 Reporterzy TVC 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Teleranek 8.35 Klocki 8.50 W domu smakuje najlepiej (s. dok.)

9.05 To trudne wspomnienia Co mogę dla siebie zrobić? 9.40 Diagnosta (mag.) 10.00 Wiadomości 10.15 Sprawa Maurycjusza (s.) 11.15 Nieznajomość nie wiedliwia (mag.) 11.30 Klucz do życia (mag.) 13.30 Na pływalni z J. Novákiem 14.00 Wiadomości Wędrująca kamera 14.35 Poradnik Guinnessa 15.15 Wodnik w rze (bajka) 16.00 Wiadomości Czarodziejskie przedszkole Meduza (pr. muz.) 17.05 Czy mnie? (mag.) 17.20 Pierwsza 17.30 AZ-quiz (teleturniej) Report (aktualności reg.) 18.25 spadają gwiazdy (s.) 18.57 nie „10” szczęśliwych 19.00 rynek 19.15 Wiadomości Wydarzenia kulturalne 19.40 gnoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie 20.00 Šipková Růženka (s.) Bananowe rybki (talk show) Cichy człowiek (film dok.) Spojrzenie na świat z nieba 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie Sportów Ludzie burmistrza (s.) 23.45 ście domowe 0.15 Losowanie szczęśliwych 0.20 Spotkanie Burianem 0.50 Wędrująca lista 1.20 Piękne zguby 1.50 Kłopoty Koncert inauguracyjny z pios. Rudolfinum 4.10 Wydarzenia 4.20 Ścieżki wiary.

TVC 2

5.00 Ścieżki wiary 5.30 Kalendarz 5.45 Etykieta 5.55 Na tropie Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama Nasza lipa 9.00 Dzień dobry 11.25 AZ-quiz (teleturniej) Dziennik telewizyjny po latach Euronews 12.45 Śladami 13.10 fortunna czarownica (s.) 13.30 cudów (s. dok.) 13.55 Gwiazdki pop przeciwko AIDS 14.15 15.20 Świat filmu: Robert 16.25 Europa E. Brikcius 17.00 Dziennik telewizyjny po latach Buly (hokej) 19.35 Sława z kom (s. dok.) 19.50 Wiadomości w jęz. migowym 20.00 Diagnosta 20.20 Studio piłki nożnej: Almería - AC Sparta Praga 23.45 Działo i kara (film USA) 1.15 Kłopoty Senatu 2.50 Wydarzenia, komentarze 3.30 Zbrodnia i kara (film ang.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Zwierzęta dzikiej natury (s. dok.) 9.15 To morderstwo, napisała (s.) 10.05 Najlepszy przyjaciele (film franc.) 11.55 Lekcje gotowania 12.15 Trzy życia Sofii (s.) 13.00 Odwet (s.) 14.00 Niewiarygodne historie (s.) 14.25 Na południe (s.) 15.15 Gwiezdna brama (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Walker, Texas Ranger (s.) 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 „Pálí vám to?” (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakreślony rozryw.) 20.40 Żyje się tylko raz (film ang.) 23.00 Judo obywatelskie (pr. public.) 23.30 24 godziny 0.20 Kelnerzy (film włos.) 2.30 obywatelskie 3.00 Teleklub Panoptikum I Mładka 4.10 Czarodziejki (s. anim.).

PRIMA

8.00 Sejfy zuryskie (s.) 9.05 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Drugie posunięcie gońcem (film czes.) 13.20 Raymonda każdy lubi (s.) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Melrose Place (s.) 15.15 Czarodziejki (s.) 16.10 Hercule Poirot (s.) 17.10 Komisarz Rex (s.) 18.05 Kwiz show (teleturniej) 18.43 Wiadomości z regionu 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Pogoda 19.00 Dziennik 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Sylwester i Tweety z majorem 20.00 Trzydzieści spraw majora 20.45 (s.) 21.15 Randka z Bára (pr. rozryw.) 22.20 Ostatnia podróż (film) 0.05 Na temat! 0.15 Policia Beach (s.) 1.05 Świat 2004 (s. anim.) 1.30 dziewczęca szansa (teleturniej) 2.35 Świat według Bundych (s. anim.) 3.00 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 9. 3. 2004 obchodził zacie 95. urodziny
pani ANIELA BONCZKOWA
z Czeskiego Cieszyna (dawniej zamieszkała w Karwinie 2 Solcy). Dużo zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzą syn i córki z rodzinami.
GL-093

Dnia 10. 3. 2004 obchodził swój jubileusz, 70. urodziny,
Kochana Żona, Mamusia, Babcia i Teściowa
pani HELENA KOZIEL
z Karwiny Nowego Miasta. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia i radości życzą mąż Ryszard oraz synowie Tadeusz i Zbyszek z rodzinami.
RK-040

Co w teatrze

CENA CZESKA - KARWINA: Królowa Śnieżka (9, godz. 8.30, 10, godz. 10.45).

OSTRAWA ZABRZEG: „Dworny hrniec” (10, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Teściowie (9, 10, godz. 20.00), Witajcie w dzungli (9, 10, godz. 17.45), **Reflex:** Ława przysięgłych (9, 10, godz. 17.00), Poobdajcie, Lenin! (9, 10, godz. 20.00), **Z. CIESZYŃ - Central:** Looney Tunes znowu w akcji (9, godz. 17.15), Łuza ryba (9, godz. 19.30), **TRZY- NIĘC - Kosmos:** Tunes znowu w akcji (9, 10, godz. 10.00), Basen (9, 10, godz. 17.30), Marzyciele (9, 10, godz. 20.00).

Co na antenie

OLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
OLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

SIĄZNICA CIESZYŃSKA, ul. Menci- cza 46, Cieszyn: do 23. 4. wystawa „Kto jaki jest, każdy widzi”. Otwarte 9-17, pt: 8-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 21. 3. wystawa Mariana Stepka „Rzeczy wspólne”. Otwarte wt-pt: 10-17, so: 12-16.

Co w terenie

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza 18. 3. o godz. 9.30 do restauracji „Na Brandysie” na Spotkanie wiosenne. Można dojechać z dworca autobusowego w Cz. Cieszynie (godz. 8.55, 9.20 (Fa Kula). Zgłoszenia przyjmuje do 15. 3. Hilda Śliż tel. 58 731 038 w godz. 19-22.

Z. CIESZYŃ - Biblioteka Miejska przy ul. Havlička 6 zaprasza 9. 3. o godz. 17.00 na spotkanie z aktorami i reżyserami Teatru Cieszyńskiego, w. Pasekową i R. Molińskim, pt. „Kobieta to ja”.

KARWINA RAJ zarząd MK PZKO, Klub Kobiet i Seniora zapraszają członków, sympatyków oraz zainteresowanych 9. 3. o godz. 16.00 do domu PZKO na spotkanie z prelekcją prof. dr. hab. Daniela Kadłubca pt. „Osobowość St. Hadyny oraz 50 lat PIT Śląsk”.

KARWINA NOWE MIASTO - MK PZKO zaprasza 13. 3. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet. W programie wystąpi zespół „Andrusi”.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub

Odszedłeś, ale w naszych sercach żyjesz.

10 marca mija szósta bolesna rocznica śmierci, zaś 20 marca obchodziłby swoje 90. urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec i Dziadek

śp. **JÓZEF NIEMIEC**

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.
GL-096

Odkwitnęły dni moje...

Żałobą okryta rodzina podaje do wiadomości, że w wieku 69 lat zmarł Kochany

BRUNON MAŁYSZ

z Hawierzowa Błędowic. Ostatnie pożegnanie odbędzie się w środę 10. 3. 2004 o godzinie 15.00 z kościoła ewangelickiego w Błędowicach. Zasmucona rodzina.
GL-117

Seniora zapraszają na spotkanie 10. 3. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
LESZNA DOLNA - MK PZKO organizuje 20. 3. (zmiana terminu z powodu turnieju Beskidu Śląskiego w dniu 13. 3.) Mistrzostwa Koła w tenisie stołowym. Od godz. 8.00 gra młodzież, od godz. 12.00 dorośli. Wpisowe dla dorosłych 10,- Kc. Zapraszamy do udziału.

Oferty

NAJTAŃSZY URLOP nad morzem. Inf. pod nr. tel. 558 325 546. GL-086
PRACE SEZONOWE przy uprawie chmielu, informacje nr tel. 604 287 015. GL-102

Wystawy

TEATR CIESZYŃSKI - WIELKA GALERIA: do 4. 4. wystawa plakatów i fotografii Magdalena Bartkiewicz-Podgórskiej i Andrzeja Górskiego.

▲ BIAŁA GALERIA: do 28. 3. wystawa obrazów R. Filipowej. Otwarte po-pt: 9-15.

SALA MÁNESA, DK Karwina: do 12. 3. wystawa Stanisława Zorman „Anomalia drewna”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-16, nie: 14-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, foyer Uniwersytetu Śląskiego, Karwina: do 12. 3. Międzynarodowa wystawa słowackich artystów Gity i Petra Matisów. Otwarte po-pt: 10-16.

MUZEM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, do 13. 6. wystawa „Cieszyńskie gazety”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 10. 1. 2005 wystawa „Święci i święte w malarstwie ludowym na szkle”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwał-

dzie: stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku”, do 25. 4. wystawa „Zbrodnia i kara”, do 11. 1. 2005 „Widokówki z Pietwałdu i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 24. 5. wystawa „Lalki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina: do 28. 3. wystawa „Poezja cieszyńskiej architektury ludowej”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEM HUTY TRZYŃIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA - stała ekspozycja „Historia i współczesność huty i miasta Trzyńca”, do 12. 5. wystawa modeli strażackich.

▲ GALERIA „NA SCHODACH” do 14. 3. wystawa L. Kuncla „Z życia zwierząt”. Otwarte wt-pt: 9-17, nie: 13-17.

PING-PONG DLA SENIORÓW

Do Czytelni na turniej

WĘDRYNIA (kor) - W najbliższą sobotę, 13 marca, wędryńska **Czytelnia** ponownie będzie miejscem turnieju w tenisie stołowym. Tym razem urządza go PPTS *Beskid Śląski*. W turnieju zmierzą siły nie tylko *beskidowcy*, organizatorzy zapraszają także członków PZKO, Macierzy Szkolnej, HPC i innych polskich zaolziańskich organizacji.

Prezentacja zawodników rozpocznie się o godz. 8.00, rozgrywki - o 9.00. Turniej rozgrywany będzie w 3 kategoriach: 18-55 lat, 56-70 lat i - po raz pierwszy - powyżej lat 70. Każdy z uczestników turnieju zapłaci 30 Kc wpisowego.

Bliższych informacji można zasięgnąć u **Tadeusza Steca, nr tel. 558 330 151 (po godz. 19.00).**

PRZYJMIEMY

PROGRAMATORA

Firma EBM system s.r.o. z siedzibą we Frydku-Mistku, prowadząca serwis www.tipcars.com, przyjmie do stałego zatrudnienia programatora.

Wymagania:

- ◆ dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- ◆ znajomość pracy w środowisku PC
- ◆ znajomość pracy w środowisku HTML i PHP

Oferujemy:

- ◆ interesującą pracę
- ◆ młody kolektyw
- ◆ dobre wynagrodzenie finansowe
- ◆ możliwość dalszego kształcenia
- ◆ profesjonalne i stabilne zaplecze firmy.

Podjęcie pracy możliwe od zaraz. Życiorys należy nadsyłać najpóźniej do 26. 3. 2004 pisemnie na adres: **EBM system s.r.o., p. Knieza, Nádražní 1100, 738 01 Frýdek-Místek lub mailem: knieza@ebmsystem.com**

MŁODZI CZESCY I POLSCY ARTYŚCI

Razem tworzą i wystawiają

OSTRAWA (mro) - Dziś do Ostrawy przyjedzie kolejna z trzech grup polskich studentów Instytutu Sztuki Cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, by wraz z kolegami z Katedry Twórczości Artystycznej Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Ostrawskiego uczestniczyć w III edycji warsztatów *Kontakty III*.

Jak powiedziała redaktorka **Pavla Cíková**, nadzorująca współpracę z ramienia Galerii Magna przy ostrawskiej ulicy Biebla, w tegorocznych *Kontaktach* weźmie udział 24 artystów, po 9 studentów i po 3 opiekunów z czeskiej i polskiej strony. Efekt warsztatów - 24 dzieła będą wystawiane na ekspozycjach w Nowej Galerii w Ostrawie Porubie (czerewiec), w Galerii Wünschego w Hawierzowie (październik) oraz w galerii im. Mánesa w Karwinie (styczeń 2005 r.).

Jak dodała P. Cíková, każdy rocznik *Kontaktów* ma nieco inny charakter, np. dwa lata temu studenci wyrażali się w rzeźbie i malarstwie, odwiedzali też pracownie czeskich artystów. W tym roku młodzi twórcy pod okiem **Eduarda Ověčáčka** z UO i **Małgorzaty Łuszczak** z UŚ poświęcą się grafice. Dodajmy, że wystawy powarztatowe będą uzupełnione przez dzieła wybrane przez obydwa uczelnie.

GŁOSY DOPISAŁY, ZABRAKŁO PUBLICZNOŚCI

Na wskroś kameralnie

KARWINA (sch) - W sali koncertowej miejscowej Podstawowej Szkoły Artystycznej B. Smetany odbył się w niedzielę *Koncert chórów kameralnych*.

Jako pierwszy przestawił się wokalny zespół z filii Polskiego Gimnazjum. Jak zdradził publiczności dyrygent **Leszek Kalina**, założony półtora roku temu zespół śpiewa obecnie w zupełnie nowym składzie. Dla dziesiątki dziewcząt był to więc występ premierowy. O tym, że udany, świadczyły oklaski, którymi nagradzano zarówno utwory klasyczne, ludowe, jak i zamykający popis dziewcząt *negro-spiritual*.

Utwory ludowe zdominowały repertuar organizatora koncertu, Chóru Kameralnego *Dźwięczek*. Pod kierunkiem dyrygentki **Jolanty Malinki** jedenastka młodych pań i panów z MK PZKO Karwina Raj wykonała pieśni ludowe - rosyjską, słowacką i kilka polskich. Wyłącznie

Wymiana i międzynarodowa współpraca jest możliwa dzięki Wspólnemu Funduszowi Małych Projektów PHARE CBC 2001 Czeska Republika - Polska. Pierwsze dwa roczniki były też współfinansowane przez województwo morawsko-śląskie.

TNP Przed świętem

REGION (mro) - Jak co roku Towarzystwo Nauczycieli Polskich w RC uczci pracę pedagogów. 26 marca o godzinie 14.00 w sali czesko-cieszyńskiej Strzelnicy spotkają się obecni i byli nauczyciele - członkowie tej liczącej 400 osób organizacji.

Jak przekazała nam prezes TNP **Małgorzata Rakowska**, zarząd swoje podziękowania zasłużonemu nauczycielom złoży w formie Aktów Uznania TNP. Będzie też chwila relaksu z Teatrem *Kares* z Katowickiego Centrum Kultury. Wystawi on dwie jednoaktówki Czechowa: *Niedźwiedź* i *Oświadczyń*.

Zarząd prosi zainteresowanych uczestnictwem w spotkaniu o zgłoszenie się pod e-mailowym adresem PCP (info@pctesin.cz). Jest to konieczne ze względu na przygotowanie posiłków.

mańskie głosy zaprezentował natomiast ostatni wykonawca, Kompania Osób Prywatnych *Amici cantionis antiquae PTA Ars Musica*. Publiczności zaimponował on profesjonalnym wykonaniem utworów - zarówno rozrywkowych, jazzowych. Zasługa to niewątpliwie wszystkich śpiewaków, szczególnie zaś Leszka Kaliny, któremu elegancko udało się połączyć rolę kontratenora z rolą dyrygenta.

Koncert zamknęły dwa utwory w wykonaniu wszystkich trzech zespołów, dedykowane obecnym w widowni panom z okazji ich święta. Dyrygowała J. Malinka oraz L. Kalina, symboliczny kwiatek powędrował zaś do rąk dyrektora karwińskiego filii Polskiego Gimnazjum, **Ewy Hrcnič**.

Niedzielne popołudnie z kameralnym śpiewem w kameralnym gronie (publiczność niestety nie dopisała) prowadziła **Ksenia Owczarzy** oraz L. Kalina.

Jakimowski zbiera laury

Film **Andrzeja Jakimowskiego Zmruż oczy** triumfował podczas ceremonii rozdania Polskich Nagród Filmowych, zdobywając aż 5 najważniejszych Orłów 2004, w tym w kategorii najlepszy polski film fabularny. Uroczystość rozdania odbyła się w sobotę na Zamku Królewskim w Warszawie. Galę prowadził **Maciej Stuhr**.

Zmruż oczy został także doceniony za najlepszą główną rolę męską w wykonaniu **Zbigniewa Zamachowskiego** oraz scenariusz i reżyserię (Andrzej Jakimowski). Film uhonorowano również nagrodą publiczności - czyli widzów polskiego kina, którzy oddali swe głosy telefonicznie lub przez Internet.

Dodajmy, że zaolziańscy fani kina mogli obejrzeć *Zmruż oczy* i podyskutować z autorem obrazu na ostatnim Cierlickim Lecie Filmowym, gdzie Jakimowski uzyskał nagrodę za najlepszy debiut reżyserski.

Polskie Nagrody Filmowe to jedne w kraju nagrody przyznawane przez środowisko polskiego filmu. Po raz pierwszy zostały rozdane w 1999 roku. Podczas tegorocznej edycji Orłów o nominacje ubiegało się 18 filmów fabularnych (oraz ich twórcy i aktorzy) wyświetlanych po raz pierwszy w Polsce przez co najmniej tydzień na ogólnodostępnych platformach w 2004 roku.

(db)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Odd. Literatury Pol. biblioteki w Karwinie Frysztaće (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

